

De Koningin van België bij een demonstratie — Rijden we ook 's winters auto? — De oudste inwoonster van ons land — Het Troelstra-
oord — Sport van Zondag — De opening van den Vrij-religieuzen tempel

GEILLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 17 (43) 14DE JAARGANG
27 Oct. 1926

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17½ ct. Voor Week- 15 ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f.1.95, Franco per post f.2.20

JHR. MR. DR. N. C. DE GIJSELAAR

De vorige week werd menig Leidenaar verrast door het bericht, dat Jhr. Mr. Dr. N. C. de Gijselaar, burgemeester der gemeente Leiden, om gezondheidsredenen tegen 1 Januari a. s. als zoodanig ontslag had aangevraagd. Voor hen, die op de hoogte waren van den gezondheidstoestand van Jhr. de Gijselaar, kwam dit bericht niet onverwacht. Zij toch wisten, dat hij de zware operatie, welke hij eenige jaren geleden moest ondergaan, nimmer geheel te boven is gekomen en dat alleen zijn groot plichtsbesef en zijn liefde voor de gemeente, welker hoofd hij was, hem op zijn post deden blijven. Hard en veel heeft burgemeester de Gijselaar voor Leiden gewerkt. Van het vele, dat onder zijn beleid is tot stand gekomen, noemen wij slechts: den aanleg van de elektrische tram, de overwelving van het Kort Rapenburg, de ver-

nieuwing van de Blauwpoortsbrug en den bouw van de H.B.S. Hoe hij in de periode 1915—1919 de distributie heeft geleid en geregeld, op een wijze, boven allen lof verheven, daar is de de Gijselaarsbank, te zijner eere opgericht, het beste bewijs van. In de latere jaren hadden de volkshuisvesting, verkeersverbeteringen etc. de volle aandacht van Jhr. de Gijselaar. Inderdaad, de wijze waarop hij zijn taak opvatte en ten uitvoer bracht, maakt het zijn opvolger niet licht, hem waardig te vervangen. — Jhr. de Gijselaar, die in 1865 te Gorinchem werd geboren, werd in 1910 burgemeester van Leiden. — Op ons verzoek was Jhr. de Gijselaar zoo welwillend voor onzen fotograaf te poseeren, waardoor wij in staat zijn, onzen lezers hierbij zijn nieuwste, speciaal voor „Panorama” genomen portret aan te bieden.

DE VERDWENEN PARELS

Het was het toeval, geholpen door de uitstekende en steeds waakzame oogen van mijn vriend, den detective Thorndyke, dat ons in aanraking bracht met het geheimzinnige doosje.

Een kerktoeren in de buurt had juist acht slagen doen hooren, toen we van uit de helverlichte hoofdstraat een betrekkelijk nauwe steeg insloegen, die naar de binnenstad leidde. Plotseling bleef Thorndyke voor een klein kerkje staan. Hij stapte de donkere portiek in, die zich voor de deur bevond en raapte wat op. In het duister kon ik niet zien, wat het was.

„Wat is het?” vroeg ik, ook de portiek ingaand. „Een handtasch,” zei hij, „en de kwestie is, van wie?”

Hij probeerde of de deur van de kerk soms open was, maar dat was niet zoo. Toen ging hij de portiek uit en keek naar boven, naar de ramen.

„Er is geen licht op,” zei hij verklarend, „en de kerk is gesloten. De tasch is dus blijkbaar verloren. Zullen we eens kijken wat erin zit?”

Zonder mijn antwoord af te wachten liep hij op een lantaarn toe, die een eind verder stond. Zoodra wij in het licht kwamen, begrepen we wat er gebeurd was. De tasch was gesloten geweest en het slot droeg de onmiskenbare sporen van met geweld te zijn opengerukt. Een berooving dus. Terwijl ik de tasch open hield, keek Thorndyke wat erin zat. Ze bevatte verscheidene kleine pakjes, die netjes in bruin papier gewikkeld waren. Een ervan maakte hij open. Er zat een uit steen gesneden Chineesch afgodsbeeldje in. Op een label stond geschreven: „Miss Mabel Bonney, 168 Willow Walk, Fulham Road, W.”

„Meer behoeven we niet te weten,” zei mijn vriend, het beeldje weer inpakkend en in de tasch doend. „We kunnen niet beter doen, dan die dingen naar hun eigenares te brengen, vooral omdat de tasch blijkbaar ook van haar is.” En hij wees, terwijl hij dit zei, op de letters M. B., die van zilver op den omslag waren aangebracht.

Juist toen we de verlaten straat, waarin Miss Bonney woonde, insloegen, liepen we bijna tegen twee heeren aan, die veel haast schenen te hebben, maar toch telkens omkeken. Ik kon nog net opmerken, dat het Japansche typen waren, maar ik schonk verder geen aandacht aan hen, omdat ik meer keek naar den auto, waarnaar ook zij blijkbaar hadden omgezien. Er waren juist twee heeren uit den auto gestapt. Een van hen liep snel op een huis toe, terwijl de ander langzaam op en neer bleef loopen. Bijna onmiddellijk daarop werd de deur geopend en de beide heeren traden binnen.

„Ik geloof waarachtig, dat die twee ook op nummer 168 moeten zijn,” merkte ik op. „Ja, werkelijk . . . kijk maar, hier is het al!”

Wij moesten lang wachten eer we opengegaan werden. Eindelijk, na een paar minuten, verscheen er een vrij bejaarde dienstbode, die ons onderzoekend aankeek.

„Woont hier Miss Mabel Bonney?” vroeg Thorndyke. „Ja, mijnheer,” antwoordde de gediensstige, „maar ik ben bang, dat u haar nu niet kunt spreken, of het moest iets zeer dringends zijn. Ze heeft juist bezoek.”

„O, maar u behoeft haar niet te storen,” zei mijn vriend. „We zijn alleen maar gekomen, om deze tasch te brengen, die Miss Bonney waarschijnlijk heeft verloren.” Met deze woorden hield hij de dienstbode de tasch voor, en deze greep er met groote oogen van verbazing naar.

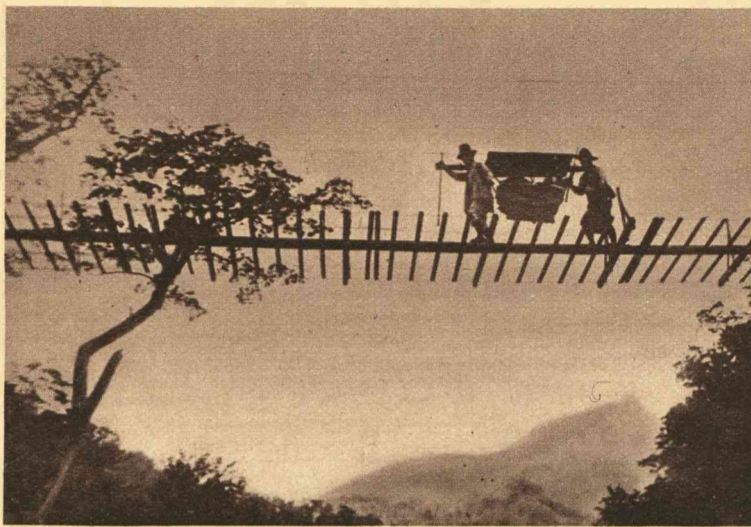
„Waar heeft u die gevonden, mijnheer?” vroeg ze gejaagd.

„In het portiek van de Clara-kerk,” antwoordde Thorndyke en hij draaide zich reeds om, ten einde weg te gaan, toen de meid vroeg: „Zou ik misschien uw naam en adres mogen weten, mijnheer? Miss Bonney zal u zeker willen bedanken. En misschien wil zij u nog wel iets vragen ook!”

„Dat is waar,” zei mijn vriend en hij gaf haar zijn kaartje.

„Er is vast iets niet in den haak met die tasch,” merkte ik op, toen we weer in de rustige straat liepen. „t Is meer dan een gewone berooving!”

„Daar heb je gelijk in,” gaf Thorndyke direct toe, en hij wilde juist in een nadere beschouwing van het geval treden, toen ons een taxi voorbijreed.

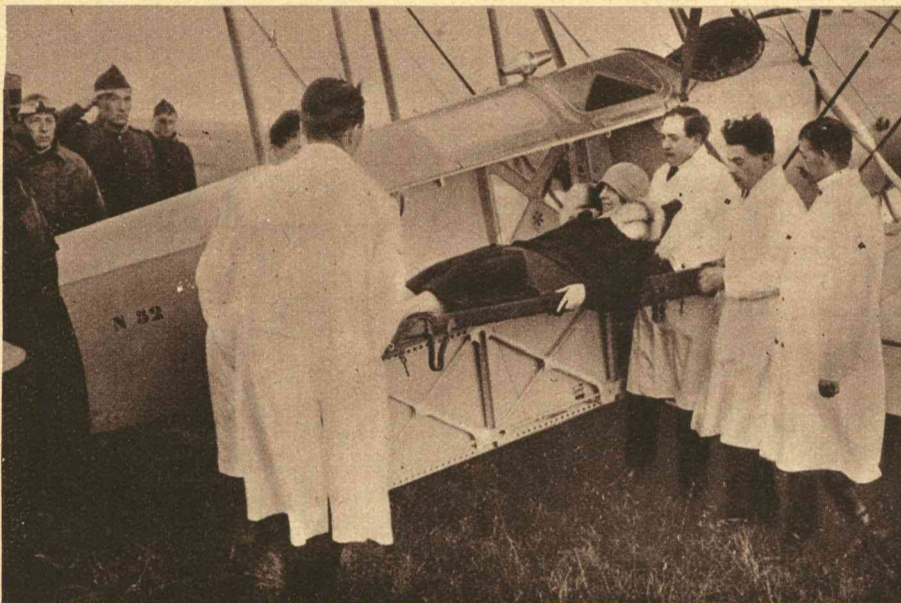
Een eigenaardige brug.

Een onzer correspondenten zond ons bovenstaande foto van een eigenaardige brug in Japan, die uit een langen bamboestok met dwars er overheen gelegde korte stokken bestaat. Er is o.i. heel wat behendigheid noodig om op zoo'n brug het evenwicht niet te verliezen. Vooral wanneer men behaive zichzelf, ook nog een last te dragen heeft. Zooals de mannen van onze foto.

We draaiden ons tegelijk om en keken den wagen na. Hij stopte voor het huis, waar we zoonet vandaan kwamen.

„Zag je, wie er in zat?” vroeg ik mijn vriend.

„Was het Bodribb niet?” klonk zijn wedervraag.

De Koningin van België bij een demonstratie.

De vorige week had te Brussel een demonstratie plaats van het vervoer van gewonden en zieken door daartoe ingerichte vliegtuigen. — Op onze foto ziet men de Koningin van België, die aan boord van zoo'n vliegtuig wordt gebracht, om er een vlucht mede te doen.

„Ja. Ik heb hem beslist herkend.”

„Nou,” merkte Thorndyke op, terwijl we onzen weg weer vervolgden, „dan zullen we er gauw genoeg meer van hooren. Als hij mijn kaartje ziet, en Miss Bonney zal het hem wel laten

zijn bedienden reeds naar huis waren, lagen de parels nog stilletjes in de brandkast . . .

Op denzelfden avond zagen twee detectives drie mannen uit het kantoor van notaris Bonney komen. Twee van hen liepen direct naar een zijstraat toe, maar de derde kwam hun tegemoet.

Toen hij hen voorbijkwam, zagen ze dat het Uyenishi was, een Japanner, die tot een internationale dievenbende behoorde en die dan ook steeds door de politie in de gaten gehouden werd. Natuurlijk kregen de detectives argwaan. De beide andere mannen waren reeds verdwenen en toen zij omkeken naar Uyenishi, had deze zijn gang aanmerkelijk versneld en keek hij ook naar hen om. Een van de politiemannen, Barker genaamd, besloot den Jap te volgen, terwijl de ander een onderzoek in loco wist instellen.

Zoodra Barker zich echter omkeerde, zette Uyenishi het op een loopen. Het was een donkere, mistige avond, en Barker begreep, dat, als hij den man wilde inhalen, hij ook hard moest loopen. Maar de ander was hem te vlug af, en na eenige oogenblikken was Uyenishi in het labyrint van straten en stegen verdwenen. Er zat dus voor Barker niets anders op, dan terug te keeren naar zijn collega. Juist toen hij het huis weer bereikt had, kwam deze de stoep af, en vertelde Barker, dat er een moord gebeurd was. Hij had geconstateerd dat de deur van het huis,

zien, denk ik, dan zal hij zeker, wel bij ons aankomen.”

Deze voorspelling werd gauwer bewaarheid, dan wij een van beiden verwacht hadden. We waren dien avond nog nauwelijks klaar met de lectuur van onze couranten, of Bodribb kwam reeds.

„Kom erin!” zei ik, toen ik hem opendeed. „We hadden het juist over je!”

„Neen,” antwoordde hij, „ik kom niet binnen. Ik heb een afspraak gemaakt met een cliënt voor morgen, en nu kwam ik alleen even . . .”

„Heet die cliënt Miss Bonney?” vroeg ik.

Verwonderd keek hij me aan.

„Hoe weet je dat?” vroeg hij.

„Wat komt dat er oopaan? Wij weten hier alles,” zei ik lachend. „Maar als ik het geraden heb, kom dan alsjeblieft even binnen en geef Thorndyke ten minste een kansje om vannacht te slapen. Hij is namelijk weer aan het piekeren over een „geval,”” voegde ik er verklarend aan toe.

Mr. Bodribb liet zich overhalen en nadat hij Thorndyke joviaal had gegroet, keek hij de kamer eens rond en zei: „Nou, jullie zitten hier niet ongezellig, zeg!”

Ik duwde hem in een stoel bij den haard en Thorndyke, meteen met de deur in huis vallend, vroeg hem: „Wat moest je daarnet bij Miss Bonney doen?”

Mr. Bodribb lachte eens en zei toen: „Wat zijn jullie detectives toch nieuwsgierig. Maar als ik er je een plezier mee doe, wil ik het je nu al wel vertellen. Ik was eerst van plan je te vragen of je morgen even bij me aankwam. Ik heb niet veel tijd, zie je. Maar enfin. — Daar ik

echter je voorkeur ken voor een „logische volgorde” — jullie zijn immers altijd logisch!” voegde hij er een beetje spottend aan toe, „zal ik je alles van begin af aan vertellen.”

Hij ging op zijn gemak zitten en begon: „Miss Bonney is de dochter van een notaris, Mr. Harold Bonney. Op zekeren morgen kwam er een dame op zijn kantoor en vroeg hem eenige waardevolle eigendommen van haar onder zijn berusting te willen nemen, omdat ze voor dringende zaken naar Parijs moest. De eigendommen in kwestie bestonden uit een aantal bijzonder groote parels van een enorme waarde, die tezamen een halssnoer vormden, maar dat nu losgemaakt was, om het gemakkelijker te kunnen opbergen. Ze waren in een leeren taschje verpakt, dat verzegeld was met het zegel van de eigenaresse.

Bonney was natuurlijk direct bereid aan het verzoek te voldoen. Hij gaf de dame een ontvangstbewijs, waarop hij den inhoud van het pakje vermeldde, hoewel hij niet gezien had wat erin zat, en sloot het toen in het bijzijn van zijn cliënt in de brandkast op zijn privé-kantoor. Waarschijnlijk zal hij wel van plan geweest zijn, het pakje naar de bank te laten brengen, maar hij heeft het vergeten. Of hij heeft het om een of andere reden uitgesteld. In ieder geval, toen hij dien avond nog laat op zijn kantoor zat te werken, nadat al zijn bedienden reeds naar huis waren, lagen de parels nog stilletjes in de brandkast . . .

Op denzelfden avond zagen twee detectives drie mannen uit het kantoor van notaris Bonney komen. Twee van hen liepen direct naar een zijstraat toe, maar de derde kwam hun tegemoet.

De Haagsche Dierentuin jubileert.

Den 1en November a.s. zal het 65 jaar geleden zijn, dat het Kon. Zoölogisch Botanisch Genootschap van Acclimataten te 's-Gravenhage werd opgericht. — Een foto van het gebouw van het genootschap dat meer bekend is onder den populieren naam van „Dierentuin”.

waaruit de drie kerels gekomen waren, aanstond. Daar hij op zijn bellen geen gehoor kreeg, was hij naar binnen gegaan. Aan het eind van de donkere gang stond een deur op een kier, en in de kamer brandde licht. Hij tikte, maar kreeg geen antwoord. Daarom besloot hij de kamer binnen te gaan. Nauwelijks had hij de deur heelemaal geopend, of hij zag voor zich op den grond in het schijnsel van de bureaulamp het lichaam van een man liggen, die klaarblijkelijk vermoord was. Men had hem eerst op het hoofd geslagen met een zwaar voorwerp, en hem daarna met een mes de keel afgesneden. Bij onderzoek van de zakken bleek dat het slachtoffer notaris Bonney was, en dat berooving van den vermoorde niet in de bedoeling had gelegen. Er was in het kantoor niets overhoop gehaald, de brandkast was blijkbaar niet eens aangeraakt, terwijl de sleutel van de brandkast nog in den zak van den vermoorde bevond. Maar in ieder geval was er een moord gebeurd, en Uyenishi was of de dader of de medeplichtige, dus had hij Scotland Yard opgebeld en aan den chef van dienst alle bijzonderheden medegedeeld.

„Ik kan hier meteen wel mededeelen,” vervolgde Bodribb, na een sigaar opgestoken te hebben, „dat Uyenishi als bij tooverslag was verdwenen. Het heele land werd naar hem afgezocht, zijn portret werd in alle bladen gepubliceerd, maar hij was en bleef zoek.

In het eerst had men, zooals ik zei, gedacht, dat er niets was gestolen, maar een paar dagen later kwam de dame uit Parijs terug en vroeg om haar parels. Doch die waren verdwenen. Het was nu duidelijk, dat zij de drijfveer tot de misdaad waren geweest. Natuurlijk had men de brandkast met den goeden sleutel geopend, en deze weer in den zak van den vermoorde gestoken.

Nu had Bonney mij indertijd tot executeur-testamentair gemaakt, en in die hoedanigheid ontkende ik zijn verantwoordelijkheid voor de parels op grond van het feit, dat er force majeure in het spel was geweest. Maar Miss Bonney, die de eenige erfgename was, stond erop, de aansprakelijkheid voor de parels te aanvaarden. Zij beweerde, dat ze, zij het dan niet wettelijk, in ieder geval toch moreel verplicht was, het verlies aan de dame in kwestie te vergoeden. Dat was een moedig besluit, want toen ik aan de dame het bedrag der gestolen parels uitbetaald had — de waarde bedroeg ruim vijfhonderdduizend gulden! — bleef er voor Miss Bonney niet veel meer over, en was ze zelfs verplicht eenige kostbaarheden te verkoopen om geen schulden te maken . . .

Maar om op de parels terug te komen. Men heeft blijkbaar nooit moeite gedaan, om ze ergens te verkoopen. En dat is begrijpelijk, omdat het met parels iets anders is dan met diamanten bijvoorbeeld. De laatste kun je splijten, maar een groote parel kun je niet in tweeën hakken. En zij waren bijzonder groot, zoodat de dieven het blijkbaar bij nader inzien te riskant gevonden hebben om te probeeren ze aan den man te brengen.

En nu onze vriend Uyenishi. Hij was verdwenen, zooals

plaats van zijn broer, vernam hij, dat deze eenige weken tevoren bij een schietpartij was gedood. Dus hield de directeur het doosje onder zijn berusting.

Omstreeks dien tijd kreeg Miss Bonney van een vriendin toevallig een uitnodiging om mee te gaan naar Californië. Zij nam dit aanbod gaarne aan, en toen zij er was, bracht zij een bezoek aan den directeur van de gevangenis, om eens te hooren of Uyenishi nooit iets had uitgelaten over de parels. Zij vernam, dat hij er nooit over gesproken had en hij eenigen tijd geleden gestorven was. De directeur gaf haar toen het doosje als een herinnering. Dit kwam ter oore van de pers, die het heele geval in kleuren en geuren beschreef. En van dat oogenblik af had Miss Bonney geen rust meer. Men trachtte in haar hotelkamer in te breken, men vervolgde haar op straat, ja het werd zóó erg, dat de dame zich niet veilig meer voelden en naar New-York vertrokken. Maar ook dáár werden zij nog steeds achtervolgd, blijkbaar om het door Uyenishi gemaakte doosje, zoodat Miss Bonney, voelend dat haar tegenwoordigheid een gevaar voor haar vriendin beteekende, besloot naar Londen terug te keeren.

Doch ook hier werd zij niet met rust gelaten. Zij had het onaangename gevoel voortdurend bespied en achtervolgd te worden, en het viel haar op, dat er steeds een paar Japanners in de buurt van haar huis rondzwierven. Toen zij mij dit vertelde, begreep ik direct, dat het de kerels om dat doosje te doen was. Ik nam het ding dus mee naar mijn kantoor, waar ik het in de brandkast sloot. En daar had het nu natuurlijk moeten blijven. Maar dat deed het niet! Op zekeren dag zei Miss Bonney mij, dat zij eenige voorwerpen naar een tentoonstelling van Oostersche Kunst wilde zenden en dat ze er ook

graag dat doosje, dat inderdaad een meesterstukje van Japansche handwerkkunst was, bij wilde doen. Ik ried het haar sterk af, maar zij stond erop, en het eind was, dat wij samen naar het museum gingen, waar de tentoonstelling zou worden gehouden. Ik droeg het doosje in mijn zak, de andere voorwerpen had zij in een handtasch.

Verscheidene maanden bleef dat ding op de tentoonstelling. Het stond er in een glazen vitrine, zoodat iedereen het zien kon; op een eraan gehechte label stond haar naam en adres en wat erger was: ook alle bijzonderheden betreffende de herkomst. Er gebeurde echter niets bijzonders zoolang het daar was, en alles ging goed, totdat wij vanavond de voorwerpen moesten gaan terughalen omdat de tentoonstelling

Zie vervolg op pag. 8

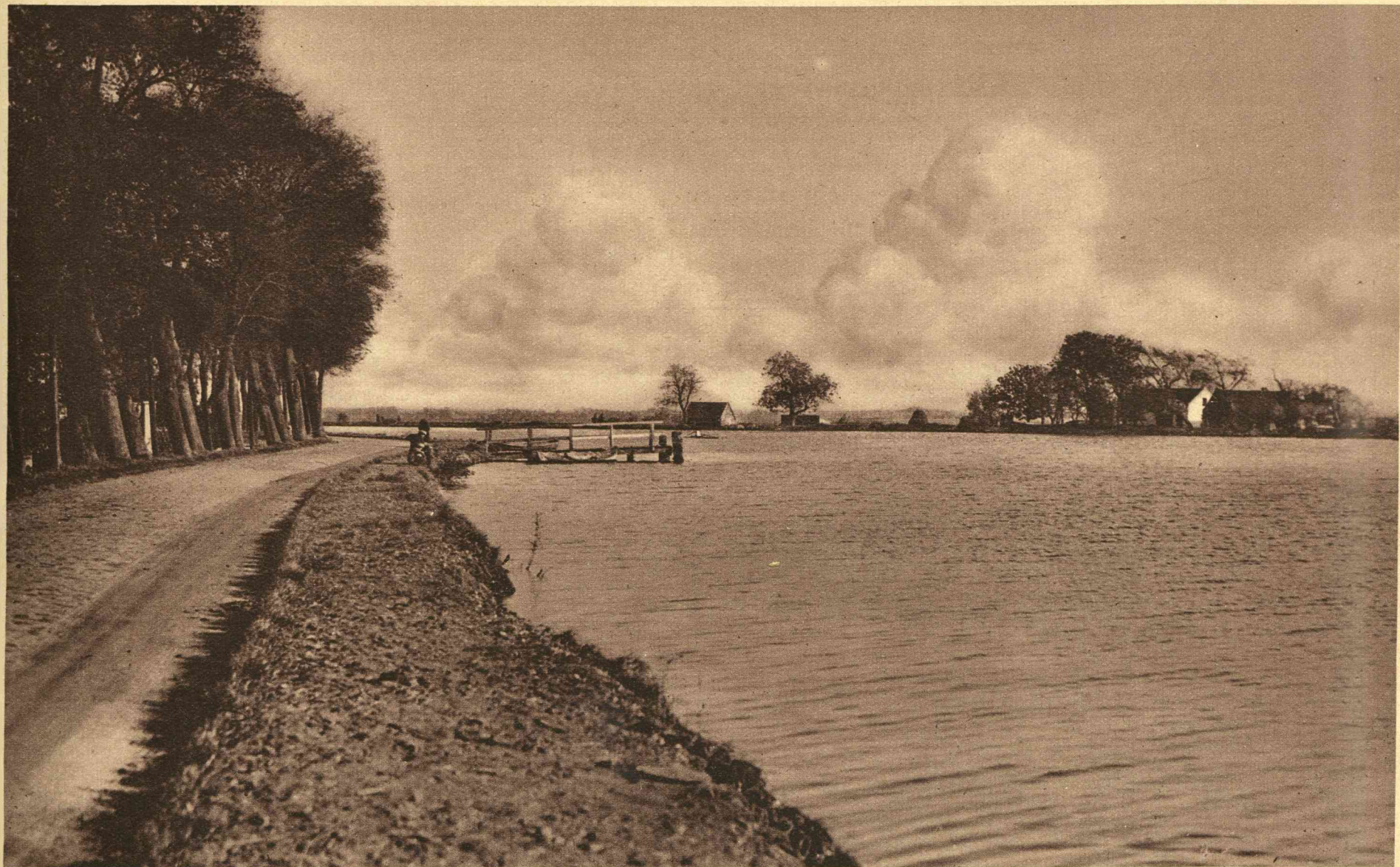

Aan een Chineesch bruiloftsmaal.

Wat men op deze foto ziet, is een echt Chineesch huwelijksdiner. De gasten zitten aan een lange tafel en eten met hun staaftjes uit de kommetjes, die zij in hun hand houden en welke zij vullen uit de schotels met rijst, die midden op de tafel staan.

ik zei, maar hij verscheen in Los Angelos weer op het tooneel, waar hij al spoedig gearresteerd werd, ook wegens medeplichtigheid aan een aldaar gepleegden diefstal met moord. Daar hij tot levenslange gevangenisstraf werd veroordeeld, liet de politie hier, wat hem betrof, de zaak van de parels op haar beloop.

Van zijn vak was de Japanner metaalbewerker, en de directeur van de gevangenis te Los Angelos stelde hem op zijn verzoek in de gelegenheid wat te knutselen. Onder andere maakte hij nu ook een klein doosje met een zittenden Boeddha op het deksel, dat hij graag aan zijn broeder wilde geven als een herinnering. Een paar dagen nadat het doosje klaar was, kreeg Uyenishi griep en stierf, en toen de directeur van de gevangenis een onderzoek instelde naar de verblijf-

RIJDEN WE OOK 'S WINTERS AUTO?

DOOR TOM SCHILPEROORT

Duisternis, slijk, vorst en mist!

Waarom niet? hoor ik den een of anderen jeugdigen lezer vragen, die den tijd niet gekend heeft, waarop we zoowel onze fietsen en stellig onze auto's des winters goed verzorgd achter slot zetten, en ik ben niet heelemaal zeker, of er op de een of andere buitenplaats nog niet een ouderwetsche automobieleigenaar zal zijn, die de gewoonte getrouw, z'n wagen in den winter „opbergt“.

Nu was dit wellicht te begrijpen in een tijd, waarop de ouderwetsche open bakwagens nog als zoowat de eenige vorm golden, waarin een automobielkoetswerk geslaagd kon worden genoemd, tegenwoordig met onze moderne gesloten wagens in allerlei vorm, met onze transformabels, die, al hebben ze ook technisch vele gebreken, de mogelijkheid openstellen in een minime aantal minuten den gesloten wagen in een open en omgekeerd te veranderen en last not least met onze moderne motoren, die voor een beetje kou niet beducht zijn bij wat goede verzorging, behoeven we waarlijk voor de kou geen vrees meer te hebben, temeer, daar bovendien door praktische inrichtingen de uitlaatgassen kunnen worden gebruikt tot verwarming van het interieur, en eventueel ook te groote afkoeling van den motor door gordijnen, welke voor den radiator of koeler gespannen worden, kan worden voorkomen.

Natuurlijk: de wegen kunnen we in den winter niet veranderen, en zoo zal het steeds zaak blijven, vooral bij 't vallen van de bladeren, als er zich onder het soms schijnbaar droge bladerlaagje, een vochtig en glibberig gebleven slijklaagje op den weg heeft gehandhaafd, dat door de winterzon zelfs niet altijd wordt gedroogd, voorzichtig te zijn, geen te bruske bewegingen met den wagen te maken, noch over tramrails te scherp te willen heensturen. Evenwel bieden ook de tegenwoordige banden met zware noppen daartegen al aardige bescherming; geheel vast erop gaan, vooral bij groote snelheden, kan men echter niet, als de weg niet droog is. Het slipgevaar is in den winter natuurlijk aanmerkelijk grooter dan in den zomer. Er tegen waken kan men door voorzichtig rijden, bij een slip zoo snel mogelijk bij te sturen, dat is de stuurwielen voorzichtig, doch vlug, te draaien met de slip mee en vooral niet te remmen! Daarom is het ook goed, vooral tegen den winter, eens den wielstand te doen controleeren, en slingerende voorwielen nog meer dan anders te vermijden, daar dit natuurlijk het euvel in de hand werkt.

Om het duidelijk te zeggen: men diene dus voor oogen te houden bij een slip naar rechts, ook het stuur naar rechts, en bij een slip naar links, ook het stuur naar links te wenden! Natuurlijk is hier des bestuurders gevoel voor rijkunst een groote factor voor het directe en snel ingrijpen. Maar laat dit snel nooit aanleiding tot een bruske manoeuvre worden! Bruske bewegingen bij slippen zijn uit den booze! Wordt het slippen veroorzaakt op een oogenblik, dat men remt, dan dient men de rem, wil men het slippen vermijden, direct los te laten. Er zijn natuurlijk ook soorten van slips: deze

Door de sneeuw in heuvelterrein. (De „Col de Vergio“ in den winter).

alle op den voet te volgen, zou ons te ver voeren! In hoofdzaak zij men voorzichtig indien men van een open weg komt op een met boomen aan weerszijden, of op plekken waar, zooals ik zei, veel bladerlagen liggen; of waar, zooals in ons land wel voorkomt, met mest of met bieten gereden is. Tegen ijzel, sneeuw of ijs zijn maatregelen te nemen, door het gebruik van sneeuwkettingen, of touwenkabels van 12 à 15 m. middellijn. Voor wagens met schijfwielen, zooals we dat tegenwoordig veelal zien, bestaan sneeuwkettingen van het laddertype, welke zich uiterst eenvoudig laten omleggen, en zeer afdoende zijn. Touwen kunnen uit den aard der zaak slechts bij acute gevallen van dienst zijn. In sommige steden worden echter sneeuwkettingen in de bebouwde kom, wegens de schade welke

Een cabriolet Grummer, 'n all-weather type.

daardoor aan het plaveisel kan worden toegebracht, niet altijd door de politie getolereerd. In ieder geval is het bezit ervan, vooral in gevallen, zooals ze in ons vaderland voorkomen namelijk als het na een mistigen, miezerigen regendag 's avonds gaat vriezen, nuttig, want op onze bolle wegen, of zelfs op flauwe hellingen, zouden onze wagentjes opeens volmaakt onbestuurbaar worden en in een greppel, tegen een boom, of in een vaart terecht komen. En ik wensch niet met U over te steken, als U zooiets overkomt, en U niet in het bezit van een ketting is, bijvoorbeeld langs de Vecht; of in de buurt van Abcoude, op weg van Utrecht naar Amsterdam bijvoorbeeld, wat toch een doodgewone mogelijkheid is.

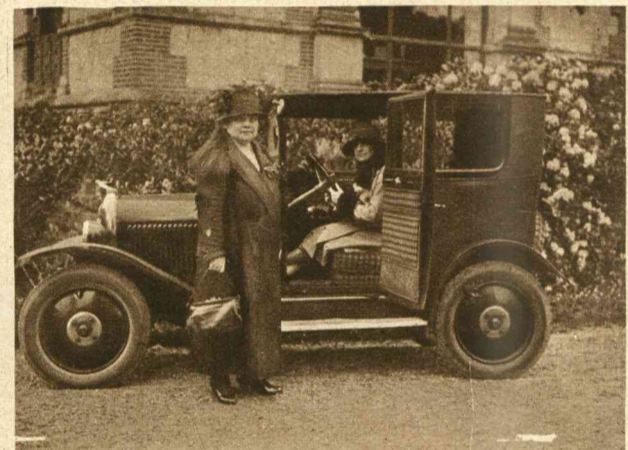
Een ander gevaar vormt de koude 's winters voor het bevriezen van het koelwater. De aanleiding kan vaak een te lage aanvangs-temperatuur van den motor zijn. Tegen het bevriezen van het koelwater bestaan glycerine- en alcoholmengsels, waarvan de laatste, vooral bij thermosyphonkoeling, verkieslijker zijn dan de eerste. Het gebruik ervan is vooral nuttig, indien men bij vriezende weer z'n wagen des daags lang buiten moet laten staan. Men houde hierbij in het oog, dat het wegrijden met een te kouden motor, zoowel bij 't starten voor de batterijen, als bij aanzetten voor het heele apparaat, op den duur nadeelig is. Om den motor bij het wegrijden uit de garage na een kouden nacht op goede temperatuur te krijgen, bestaan elektrische voorverwarmers, welke met een stopcontact op de huisleiding, den motor van te voren (bijvoorbeeld gedurende het onthijt) kunnen verwarmen, zoodat deze gemakkelijk aanslaat bij het vertrek, en direct met goed-smerende olie werkt. Overdag kan men over de motorkap bij langdurige halten een plaid werpen, en er bestaan ook radiatoraloezieën, welke al naar de buitentemperatuur, geheel of gedeeltelijk kunnen worden gesloten. Niet alleen slaan koude motoren moeilijk aan, maar ze doen de benzine-dampen ook condenseren tegen de koude cylinderwanden, waardoor zich vaak benzine met de olie vermengt en deze daardoor niet onaardig verdund en natuurlijk tevens van minder smeerkraft wordt. Bovendien worden de batterijen onnodig uitgeput door de groote kracht, die noodig is, om den motor koud rond te krijgen, die daarbij tevens door de koude verdikte olie, maar zeer slecht wordt gesmeerd, en dus in alle opzichten geforceerd wordt. Daarom: draai uw motor met de hand na een kouden nacht een paar maal rond met afgezet contact, alvorens hem aan te slaan; en daarbij: schaf u een voorverwarmingsapparaat aan. Vooral Amerikaanse wagens zijn hiervoor zeer gevoelig, en sommige bezitten dan ook speciale apparaten voor dit doel. 't Is nu duidelijk, dat onze wagens anders, vooral bij het optrekken en wegrijden, kilometers lang op hoogst ongunstige condities werken, alvorens normaal hun arbeid te kunnen doen.

Een derde kwestie is de lichtkwestie... Dooven of niet dooven? Dooven is beslist gevaarlijk, zoo men niet anders dan kop- en stadslampen bezit, maar het hulplicht, naast de voorruit, of daardoorheen gemonteerd, en draaibaar, is hierbij van groote waarde. Het beste is, de linkerkoplamp iets naar rechts te stellen en zoodanig te schakelen, dat bij het dooven alleen de rechterlamp op stadslamp wordt gezet, waarbij de linker dus in ietwat rechtsche richting, den lichtbundel op den rechtschen kant van den weg gericht houdt, waardoor de tegenkomende wagen geheel buiten den bundel blijft, dus niet wordt verblind, en de bestuurder zelf toch den rechterberm van den weg goed in het oog houden kan. Een andere „moderne“ oplossing is: een zoeklicht aan den rechterachterkant van den wagen te monteeren, waardoor de wagen zelf dient als lichtscherm, terwijl voor den eigen bestuurder de route toch geheel rechts verlicht blijft. Dit geldt natuurlijk vooral voor gesloten wagens. Bij mist, eveneens een gevaarlijke wintergast, zijn geelpapieren schijven voor de lampen, of de bevestiging der lantaarn zoo laag mogelijk bij den grond, de beste oplossing. Vooral de papieren schijven kan men steeds meevoeren. Ruitwischers zijn bekend genoeg, zoodat ik deze niet extra behoeft te vermelden, voor gebruik bij sneeuw- of regenweer. Ze bestaan in alle soorten, ook automatisch.

Last not least: wat doen we zelf tegen kou en regen, en hoe beschermen we onze passagiers?...

In gesloten wagens is het vrij eenvoudig. Met weinig kosten kan daarin een klein verwarmingsroostertje worden aangebracht, dat door de uitlaatgassen wordt verwarmd, en zoodoende voor koude voeten behoedt. Ook met het motorkoelwater, dat altijd een behoorlijke temperatuur bezit, kan een verwarmingsstelsel worden vervaardigd. Verder heeft de bestuurder en die naast hem vóórzit, altijd den motor, die als kacheltje dienst doet, en zelfs in open wagens den bestuurder voor kou behoedt. Dat we in open wagens onze passagiers nog maar meestal zonder een beschuttende voorruit meevoeren, is een, vooral voor ons Hollandsch klimaat, bijna primitief aandoende gewoonte, die denken doet aan de wijze, waarop de Batavieren hunne zonen en dochteren hardden, en die daarvan dan ook afkomstig moet worden geacht. Immers, bij de snelheid onzer tegenwoordige wagens, zijn onbeschutte achterzitplaatsen gelijk te stellen met het plaatsnemen op een locomotief, of iets dergelijks. Achtervoorzitters, en liefst overbouwde achterzitplaatsen, waarop, gelijk bij de voorplaatsen, beschuttende voorruit gebouwd zijn, kunnen alleen geacht worden voor passagiers van open wagens eenigszins behoorlijke beschutting op te leveren.

Door damespassagiers worden in het buitenland tegenwoordig bij lange tochten, speciale over-alls gedragen, meest met kleurigeleeren garneersels, wijde kleedingstukken, welke warm en goed afsluiten, en ook de stof buitenhouden. In gesloten wagens viert natuurlijk het bont hoogtij. Meer en meer verdwijnt de open wagen echter als toerwagen, om plaats te maken voor den gesloten reiswagen, of transformabel, welke ook in den winter dienen kan

Ook de vrouw laat zich niet door winterweer afschrikken.

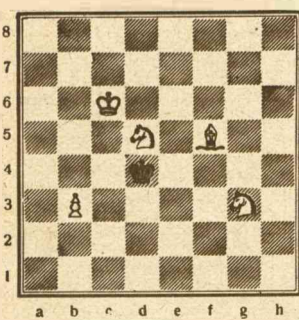
en ten allen tijde bij de grootere snelheden het meeste comfort, biedt.

In ieder geval, hoe het zij, onze wagens in den winter opbergen doen we niet meer. Integendeel: het is heel wat aangename in een kleine conduite des winters stadwaarts te gaan, dan in een vaak of te warmen of te kouden trein, die ons bovendien de gelegenheid schenkt, kou te vatten op tochtige perrons, bij het wachten op heen- of terugreis. En de tentoonstellingen in Londen en Parijs ieder jaar ten dezen tijde gehouden, bewijzen wel met hunne enorme belangstelling van tienduizenden bezoekers per dag, hoe het motorvoertuig meer en meer z'n plaats in onze maatschappij veroverd, en dit niet meer, wat z'n gebruik betreft, van een tijdperk of jaargetijde afhankelijk is.

Schaken.

PROBLEEM No. 101.

Van: V. de Barbieri, Genua.

Wit begint en geeft in 5 (vijf) zetten mat.

Stand: Wit (5) K c 6, P d 5, P g 3, L f 5, pi. b 3.

Zwart (1) K d 4.

Oplossing no. 94 (drieziet) E. Altmann.

1 P c 5—e 4! enz.

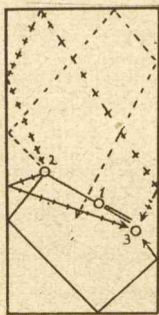
Correspondentie-adres: P. van 't Veer, Valkenboschkade 211, Den Haag.

AAN DE KILOMETERVRETERS.

Voorzichtig aan het stuurrad!
Als gij dit niet verstaat,
Zal men u nog gaan noemen:
Raddraaiers in 't kwadráát!

Biljarten.

Onderstaande afbeelding is geen model voor een of ander knippatroon, zooals men op het eerste gezicht zou denken, doch een grafische voorstelling van de manieren, waarop een zeker soort stoot bij het biljarten doorgaans behandeld wordt, benevens de wijze waarop deze — om doeltreffend te zijn — inderdaad verwerkt behoort te worden. De oude, doch eeuwig nieuwe kwestie dus van: hoe men wel en niet moet biljarten.

De verkeerde manier wordt weergegeven door de niet gearceerde lijnen. Hierbij caramboleert men over drie banden, waarbij het noodzakelijk is bal 2 dik te treffen (de fout), waardoor deze bal in den linker-benedenhoek terecht komt na den stoot. De beide andere ballen liggen dan ergens op een van bal 2 ver verwijderde plek van het biljart.

De juiste manier vindt men in de gearceerde loopp lijnen van bal 1 en 2. Hierbij caramboleert men van één band, waardoor het mogelijk is, bal 2 dun te raken, zoodat deze, na uitgelopen te zijn, bij 1 en 2 komt te belanden. Biljarter.

SPROOKJE.

Er was erreis een vrouw, die langs
Een hoedenwinkel kwam,
En van hetgeen was uitgesteld,
Heel geen notitie nam.

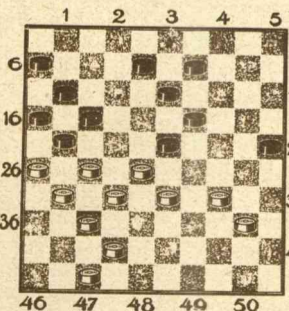
Dammen.

Een bloemlesing uit het internationale damleven.

Studie van B. K a m p h u i s, te Groningen.

No. 124.

Wit speelt en wint op de volgende, keurige wijze minstens één schijf of anders de partij. 40—35 1, zwart 8—12. Het beste! Op 13—18 volgt: wit 28—22 enz., wint niet... want op 35×2 volgt zwart 9—13 1, (2×28), 25—30! (26×17), en 11×33 met winstkans voor zwart! Op 35×4 volgt 11—17 (4×11) en 6×17, eveneens winstkans voor zwart. Op deze manier zou wit dus bedrogen uitkomen. Neen, wit, indien zwart 13—18 zou spelen, wint door 34—29!! (wart 23×34), wit 33—29 (34×23), 28—22 (17×28), 26×17, (11×22), 31—26 (22×31), 35—30 (25×34), 26—21!! (16×38), 42×2 (31×42) met tot slot 2×4!!

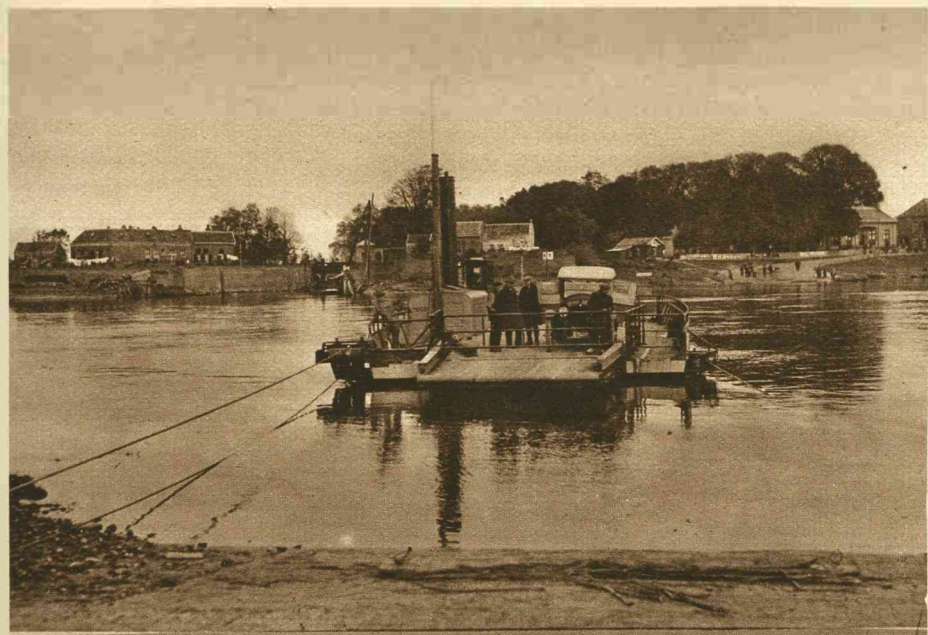
Op 9—14 als eerste zet, zou ten slotte zijn gevolgd: Wit 28—22 (17×30), 26×17 (11×22), 27×20 (25×14) en 35×2, nu echter met een gewonnen stelling! Het spelverloop is dus: 40—35 (8—12), 28—22! (17×30), 26×8 (13×2) en 35×4. Heel sierlijk. Een mat in één zet a.h.w., namelijk 40—35. De variant met de schijnoplossing maakt het geheel nog tot een tamelijk moeilijk vraagstuk, juist omdat het er zoo eenvoudig uitziet. Een fijn gestileerde compositie! G e o.

UIT HET VOLLE LEVEN

Het Troelstra-oord

Dinsdag 1.1. had op den Vrijenberg te Beekbergen de eerste-steenlegging plaats van het N.V.V. gesticht vacantiehuis. Onze foto's, opnamen van onze eigen fotograaf, geven, links, den burgemeester van Apeldoorn, den heer Mr. Roosmale Nepveu (1) tijdens zijn rede. Verder ziet men nog op deze foto o.a. de heeren Stenhuis (2); Henri Polak (3); Jan van Zutphen (4) en v. d. Walle (5). Midden: de heer Jan van Zutphen legt den eersten steen. Rechts: een overzicht tijdens de rede van den heer Henri Polak (x).

Een nieuwe veerpont over den IJssel

Donderdag 21 October werd de nieuwe veerpont over den IJssel bij Katerveer (nabij Zwolle) in gebruik genomen. — Een foto van de nieuwe pont, die voor de bewoners van de streek een belangrijke verbetering beteekent.

Begraveniscostuums uit het jaar 1800

Ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de Amsterdamsche Aansprekersvereniging werd de vorige week Dinsdag in het gebouw „Odeon” te Amsterdam een historische tentoonstelling van begravenis-wezen geopend. Een foto van op deze tentoonstelling geëxposeerde begravenis-costuums van omstreeks 1800. V.l.n.r.: een Katholiek aanspreker, een aanspreker met kinderlijkje en een Protestantsch aanspreker.

De bekende redder Klaassen gehuldigd

De vorige week werd den bekenden redder Corneius Jacobus Klaassen (x) en zijn echtgenoot (xx) te Scheveningen een serenade gebracht, ter gelegenheid van hun gouden huwelijksfeest. — De beide oudjes poseeren voor onzen correspondent.

D. Bartels

Met ingang van 15 November is tot burgemeester van Hoogezand benoemd de heer D. Bartels.

Zware brand in een klooster

Een zeer zware brand heeft de voorraadschuren en stallen van het klooster van de paters Trappisten te Lijpost bij Echt nagenoeg geheel in asch gelegd. De schade bedraagt circa 100.000 gulden. — De nog smeulende puinhoopen.

P. M. Kuselbos,

de commandant van de Bredasche Brandweer, die te Eindhoven, waar hij een demonstratie bijwoonde, door een ongeval den dood vond.

De directeurswisseling te Neerbosch

Ds. J. Schrijver (1) en Mevr. Ds. Schrijver (2), Predikant-direct. en directrice van de Weesinrichting te Neerbosch, legden den 22en Oct. hun functie neer, waarin zij werden opgevolgd door Ds. J. G. Steenbeek (3) en Mevr. Steenbeek—Schrijver (4).

De Vrij-religieuze tempel

Zaterdagmiddag 1.1. werd de groote zaal van den „Vrij-religieuze Tempel” plechtig in gebruik genomen. Op de eerste rij ziet men v.l.n.r. de heeren: J. van Duinen, B. Lind, K. H. Noest, W. v. d. Poll. K. H. Noest Sr.

D. L. de Koe

Den 26en dezer herdacht de heer D. L. de Koe, notaris te Sappemeer, zijn 25-jarig jubileum als zoodanig.

gisteren was gesloten. Wij gingen samen naar het museum, maar het trof toevallig, dat wij niet tegelijk terug konden gaan. Al de andere voorwerpen, die zij te leen had gegeven, waren van steen, en daar deze eerst werden afgeleverd en wij toch niet denzelfden weg uit moesten, was het ook niet noodig dat zij op mij wachtte. Zij vertrok dus met haar tasch met steengoed, en ik bleef op het doosje wachten. Thuisgekomen sloot ik het ding weer in mijn brandkast.

Nauwelijks had ik mijn courant gelezen, of de telefoon ging. Het was de politie, die mij mededeelde dat Miss Bonney bewusteloos op straat gevonden en naar het ziekenhuis gebracht was, waar zij eenigen tijd had vertoefd, alvorens zij naar huis had kunnen vertrekken. Ze had gevraagd, of ik zoo mogelijk even bij haar kon komen. Natuurlijk ging ik direct.

Ik vond haar erg overstuurd en viel haar dus niet met allerlei vragen lastig. Het verhaal, dat ze me deed, komt hier op neer: Zij liep op weg naar huis in een verlaten straat, toen ze opeens bijna geruischlooze voetstappen achter zich hoorde. In het volgende oogenblik werd er een soort sjaal over haar hoofd geworpen en om haar nek heen getrokken. Op hetzelfde moment werd de tasch uit haar hand gerukt. Meer kan zij zich niet herinneren, want zij was zoo geschrokken, dat zij flauw viel, en zich niets meer voor den geest kan roepen dan alleen, dat ze, toen ze bijkwam, in een taxi zat met twee agenten, die haar naar een ziekenhuis brachten.

Nu, het is duidelijk, dat haar aanvallers het op dat doosje gemunt hadden, want haar tasch was opengebroken en ze hebben er niets uitgehaald. Ik vond jouw kaartje bij haar," zei hij, zich tot Thorndyke wendend, „en ik heb Miss Bonney gezegd, dat het het beste was, indien we jou vroegen om ons te helpen — ik heb haar alles van je verteld — en ze wilde het erg graag. Ik had je dit alles morgen pas willen zeggen, maar nu ik hoorde, dat je zoo nieuwsgierig was, heb ik je de heele geschiedenis nu maar verteld . . .”

„En wat moet ik nu doen?” vroeg Thorndyke.

„Wat jij het beste vindt. Als ik jou was, begon ik eens met dat doosje te onderzoeken. Het heeft niets geen innerlijke waarde, en toch schijnen die vervloekte Japanners het met alle geweld te willen hebben. Als zij de moeite nemen, om er voor uit Amerika over te komen, kunnen wij toch zeker wel de moeite nemen, eens te onderzoeken wat er aan vast zit?”

„Het is een bijzonder interessant geval,” zei mijn vriend nadenkend.

„Dat geloof ik ook,” zei Mr. Bodribb. „Mij dunkt, net een kolfje naar je hand, niet?”

Thorndyke glimlachte even. „Wanneer kan ik dat doosje eens zien?” vroeg hij toen.

„Wanneer je wilt!”

„Goed. Kan ik het morgen op je kantoor komen halen? Ik wilde het graag eens op mijn gemak bekijken . . . desnoods onder de loupe!”

„All right. Kom dan om een uur of tien. Dan ben ik zeker thuis, en kun je meteen met Miss Bonney kennis maken.”

„Afgesproken!”

Met ongeduld verbeide ik den volgenden morgen. Evenals Thorndyke vond ik het een zeer interessant geval, en ik was benieuwd of mijn vriend het zou kunnen oplossen.

Op den afgesproken tijd waren we bij Mr. Bodribb. Miss Bonney zat er al. Om eerlijk te zijn, moet ik erkennen, dat ik haar meer de moeite waard vond om naar te kijken, dan dat geheimzinnige doosje, want dat leek mij niet veel zaaks. Zoals Mr. Bodribb ons reeds had verteld, zat er op het deksel een Boeddha. Boosaardig loerend keken de oogen ons aan. Overigens was er niets bijzonders aan op te merken. Thorndyke nam het in zijn hand en bekeek het aandachtig. Toen deed hij het open en bekeek langen tijd den bodem.

„Nou?” vroeg Mr. Bodribb, „wat zeg je ervan?”

„Ik weet het niet,” antwoordde mijn vriend.

„Ik zal het thuis op mijn gemak eens onderzoeken. Mag ik het meenemen?”

Daar ook Miss Bonney hier geen enkel bezwaar tegen had, stak Thorndyke het in zijn zak en nam afscheid met de belofte, dat hij, zoodra hij iets wist, Mr. Bodribb zou opbellen, die dan Miss Bonney kon waarschuwen.

Terwijl wij naar huis liepen, bemerkte ik, dat een Japanner ons voorzichtig volgde. Ik maakte er Thorndyke opmerkzaam.

„Ik heb het ook gezien,” zei hij, „de zaak wordt hoe langer hoe interessanter . . .”

De eerstvolgende dagen zat mijn vriend voortdurend met het doosje voor zich, het van buiten zoowel als van binnen nauwkeurig onderzoekend. Op een avond thuiskomend, zag ik, dat hij in een oud Japansch woordenboek zat te snuffelen dat jarenlang op de boekenplank had gestaan, en waar we geen van beiden, voor zoover ik me kon herinneren, ooit nog een oog ingeslagen hadden. Ik vermoedde, dat hij een spoor gevonden had, maar wilde hem niets vragen, omdat ik bij ondervinding wist, dat hij toch niets losliet zoolang hij niet den laatsten draad ontward had.

Heel laat in den avond zei hij echter: „Ik zal morgenochtend Mr. Bodribb even opbellen en vragen of hij te spreken is . . .”

Ik zei niets — het zou toch geen zin hebben iets te vragen

— maar begreep, dat hij het geheim van het doosje ontraadseld had . . .

Den volgenden morgen om elf uur ongeveer begaven wij ons op weg naar Mr. Bodribb, na hem eerst van onze komst verwittigd te hebben.

„En?” vroeg deze, zoodra wij zijn werkkamer, waar Miss

De oudste inwoonster van ons land.

De oudste vrouw van Nederland, Elisabeth Witte, weduwe Asseiman te Hengstdijk in Zeeland, wordt 1 November a.s. 104 jaar. Het krasse oudje, dat 2 jaar geleden nog deel nam aan de huldebetooging voor de Koningin te Middelburg, maakt nog wandelingen en verricht nog met opgewektheid hare huiselijke bezigheden.

Bonney ook reeds vol ongeduld zat te wachten, binnentraden, „heeft het orakel gesproken?”

Mijn vriend lachte eens, haalde het doosje uit zijn zak en zette het voor hem op de tafel.

„Ja,” zei hij toen eenvoudig. „Maar voordat ik jullie de boodschap overbreng, zou ik graag willen, dat je met me mee ging om te constateeren of mijn verklaring juist is . . .”

Natuurlijk waren we hiertoe graag bereid, en Thorndyke bracht ons nu naar het Coks-plein, onderweg op al onze vragen antwoordend met een: „Wacht nu maar af. Eerst kijken, of ik het bij het rechte eind heb.”

DIERSTUDIE

Voor een oude steenen pomp op het plein bleef hij staan. De zwengel was verwijderd, en op de plaats daarvan was nu een groot gat zichtbaar.

„Die is al eenige eeuwen oud,” zei hij, als in gedachten verzonken.

„Ja,” merkte Mr. Bodribb schamper op, „in Waterloostreet is nog zoo'n exemplaar . . .”

„Ik denk,” vervolgde Thorndyke weer op denzelfden nadenkenden toon, „dat het noodzakelijk was, om den zwengel te verwijderen. Ofschoon het wel jammer is . . .”

„Misschien was het inderdaad noodzakelijk,” zei Bodribb

nu een beetje geërgerd, „maar wat heeft dat te maken met . . .”

Hij zweeg plotseling en staaarde naar Thorndyke, die zijn hand in de tasch van de pomp stak. „Ik geloof, dat de zwengel er in ligt. . . mijn hand is te dik om het te kunnen voelen.

Zoudt u niet eens even willen kijken, Miss Bonney?” vroeg hij zonder acht te slaan op hetgeen Mr. Bodribb had gezegd.

We keken allemaal een beetje verwonderd naar Thorndyke omdat hij zoo vreemd deed en ons zoo lang in spanning hield, maar Miss Bonney deed gewillig wat haar gevraagd werd. Ze stak haar hand in het gat en wilde juist wat zeggen, toen haar gelaat opeens een uitdrukking van de grootste verrassing aannam. Langzaam haalde ze haar hand terug, en liet een uitroep van verbazing hooren. „Dat is onmogelijk!” riep ze uit, terwijl ze *het kleine leeren taschje met het verbroken zegel, dat ze in haar hand had*, bezag. Ze maakte 't voorzichtig open en keek erin . . . „Het zijn de parels! Heusch, het zijn ze!” riep ze, ons aankijkend alsof ze bang was, dat we aan haar woorden zouden twijfelen . . .

Bodribb stond sprakeloos van verbazing. Zelf wist ik ook niet, wat ik zeggen moest, maar plotseling voelde ik hoe Thorndyke mijn arm aanraakte. Ik keerde mij om en zag dat hij mij een revolver voorhield . . .

„Help eens even,” zei hij. „Daar komt wat!”

Ik keek in de aangeduide richting en onderscheidde duidelijk drie Japanners, die regelrecht op ons afkwamen. Bodribb zag ze ook, en het taschje met de parels van miss Bonney afnemend, stak hij het in zijn binnenzak en plaatste zich voor de eigenares, zijn wandelstok dreigend opheffend. De drie mannen naderden ons, terwijl ze alle drie hun rechterhand op hun rug hielden. Blijkbaar hadden ze daar een revolver verborgen . . . Plotseling zag ik Thorndyke's hand met een revolver erin, naast mij omhoog gaan, en hoorde ik hem roepen: „Halt! Wie zich verroert, schiet ik neer!”

De drie Japanners waren op deze ontvangst zeker niet voorbereid geweest. Verrast bleven ze een oogenblik staan. Wat er daarna echter zou zijn gebeurd, kan ik niet gissen. Want op hetzelfde oogenblik verschenen er eenige agenten die de drie mannen arresteerden. Nog vóór we van onze verwondering waren bekomen, hadden de politiemannen hen reeds weggeleid . . .

Mr. Bodribb was de eerste die wat zei.

„Wat een buitengewoon toeval, dat die agenten hier zoo vlak in de buurt waren en de situatie direct begrepen,” merkte hij op. „Of was het soms géén toeval?”

„Ik heb Scotland Yard gewaarschuwd, voordat we hierheen gingen!” antwoordde Thorndyke glimlachend.

„Je bent een buitengewone kerel, Thorndyke,” zei Mr. Bodribb, hem op zijn schouder slaand.

Miss Bonney zuchtte en keek hem dankbaar aan.

„Kom,” zei Mr. Bodribb, „laten we hier niet langer blijven staan. Ik zal even naar huis gaan om de parels in de brandkast te sluiten, tot ik ze morgen naar de bank kan brengen, en dan inviteer ik jullie allemaal op een fijne koffietafel . . .”

„Neen, neen,” viel Miss Bonney in, „dat kan ik niet goedvinden. Gaat u allemaal met mij mee naar huis koffiedrinken . . . Ik heb zooiets als een verplichting tegenover Mr. Thorndyke en ik zou het erg prettig vinden, als hij vandaag mijn gast wilde zijn . . .”

„Ook goed, beste,” zei Mr. Bodribb, „als hij ons in ieder geval maar precies vertelt, wat het orakel gezegd heeft.”

„Dat zal ik,” zei mijn vriend lachend. „Ik zal zijn woorden *letterlijk* herhalen . . .”

Anderhalf uur later zaten wij in den salon van Miss Bonney. We hadden gegeten. Mr. Bodribb had een sigaar aangestoken, en rookte een sigaret en Thorndyke vroeg zijn gastvrouw verlof, een pijp te mogen stoppen . . .

„Nou,” zei Mr. Bodribb, terwijl hij ongeduldig naar Thorndyke keek, die blijkbaar al zijn aandacht nodig had om zijn tabakzak dicht te maken, „we zijn verlangend de woorden van het orakel te vernemen.”

„Je zult ze hooren,” antwoordde Thorndyke, zijn pijp zorgvuldig aanstekend. „Het heeft er echter maar *vijf* gesproken. Maar laat ik eerst vertellen, hoe ik het orakel heb gedwongen om te spreken. Zooals jullie weten, heeft het bewuste doosje geen enkele innerlijke waarde. Dat die Japs toch zoo gebrand waren, om het in hun bezit te krijgen, moest dus een andere reden hebben. En wat kon die reden anders zijn, dan dat het ding een geheime boodschap bevatte? Hoe nauwkeurig ik het echter ook onderzocht — tot zelfs onder de loupe toe heb ik het gehad — ik kon geen spoor van een of andere mededeeling vinden. Wel vond ik het vreemd, dat er op den bodem een los

plaatje metaal lag, een alliage van koper en goud. Ik begreep er eerst de bedoeling niet van. Het was volkomen glad, zoodat het geen boodschap kon bevatten. En toch moest Uyenishi een bedoeling gehad hebben, toen hij dit plaatje erin lag. Want het diende nergens toe . . . Ten minste niet voor iemand, die niet op de hoogte was. Ook mij zei het daarom niets — hoewel ik toch instinctief voelde, dat dit plaatje door Uyenishi erin was gedaan om aan zijn broer, die waarschijnlijk bij den diefstal van de parels betrokken was, mede te deelen, waar hij den buit had verborgen. Plotseling herinnerde ik mij, dat de oude Grieken

zoogenaamde tooverspiegels bezaten. Heb je daar al eens van gehoord?" vroeg hij aan Mr. Bodribb.

„Nee," antwoordde deze. „Wat waren dat voor dingen?"
 „Dat waren bronzen spiegels. De voorkant was gepolijst, terwijl er op de achterzijde een versiering in was gegroefd. Nu hadden deze spiegels een zeer interessante eigenschap. Ofschoon de oppervlakte volkomen glad was, zooals een spiegel behoort te zijn, gaf zij toch niet, als er bijvoorbeeld een zonnestraal op viel, en, laten we zeggen, op een witten muur weerkaatst werd, een geheel gave witte vlek. Maar men zag in de weerkaatsing heel duidelijk de op den achterkant aangebrachte versiering."

„Wat eigenaardig!" riep Miss Bonney uit. „Het klinkt bijna ongelooflijk!"

„Dat doet het ook," gaf Thorndyke toe. „En toch is de verklaring heel eenvoudig. Ze komt in het kort hierop neer. De maker van den spiegel maakt het metaal, laten we zeggen het brons, roodgloeiend en dompelt het dan onder water. Daardoor wordt het zacht en tuigzaam. Met een stomp beiteltje groeft hij nu den omtrek van de aan te brengen versiering erin, waarna deze door middel van een anderen, nog stomperen beitel en een hamer er als het ware wordt ingeslagen. Door het hameren is het gedeelte van de plaat, waar de figuur zit, hard geworden. Dus nu is er op de zachte plaat een aantal harde lijnen, die tezamen de versiering uitmaken. Is dat duidelijk?"

„Volkomen," antwoordde Mr. Bodribb voor ons drieën, en mijn vriend vervolgde: „Goed. — Zoodra het ornament erop is aangebracht, wordt de spiegel aan weerskanten gepolijst. Daar nu echter het harde metaal meer weerstand biedt bij het polijsten dan het zachte, is het resultaat, dat de versiering ook op den voorkant in een voor het bloote oog

De mooiste vrouw van Scandinavië.

Tijdens een schoonheidswedstrijd in de Scandinavische landen werd de jonge Zweedsche tooneelster Anna Lisa Ryding, wier portret wij hierboven geven, met bijna algemeene stemmen tot de mooiste der mededingsters verklaard.

De Tom Mix-hoed.

Mode werkt aanstekelijk. Vooral op de vrouw. Ook al is zij jong. Het is daarom zeer verklaarbaar, dat het zusje van onze foto, eenmaal in een hoedenwinkel doorgedrongen, ook den Tom Mix-hoed eens wilde passen, die haar vader zoo . . . flatteert!

onmerkbare verhooging op de bronzen plaat komt te liggen. De verhooging bedraagt zeker niet meer dan het honderd-duizendste deel van een centimeter. Maar er bestaat een zeer gemakkelijke manier om die minimale verhooging te vergrooten, en deze is, een onder een bepaalden hoek op den spiegel gevallen lichtstraal terug te kaatsen op een wit vlak. Elke door middel van beitel en hamer in het metaal verharde lijn zal dan met een breeden donkeren rand in het witte lichtvlak te zien komen en zodoende de heele teekening zichtbaar maken.

„Nu," vervolgde Thorndyke, „toen ik het bewuste plaatje

Wordt zij koningin?

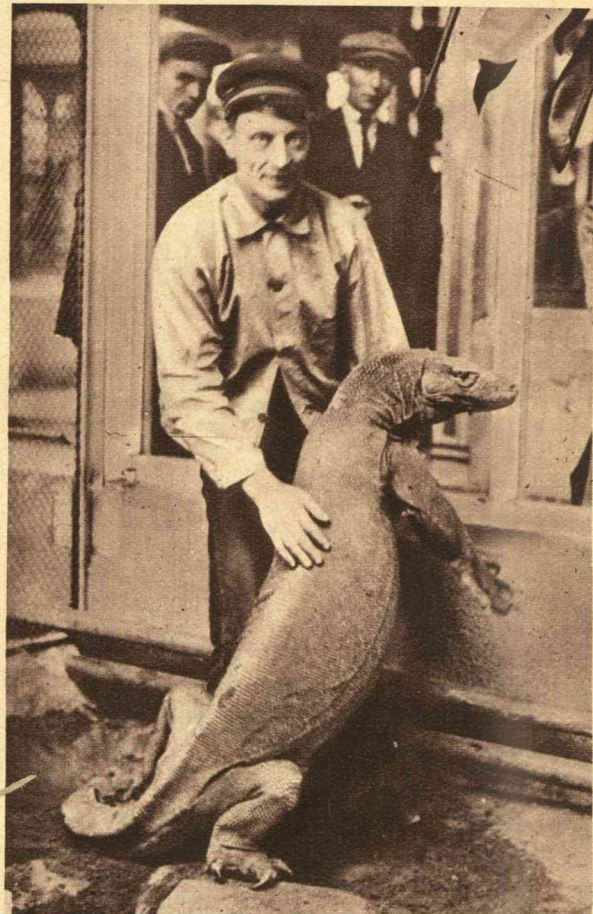
Miss Mary Laudon Baker uit Chicago (Amerika), van wie men uit Belgrado mededeelt, dat zij met koning Boris gaat trouwen. Of het zoover echter zal komen, is zeer de vraag. Miss Baker toch lijkt aan een ongelukkige kwaal: Zij is overbedeeld. Zoo erg, dat zij in Amerika algemeen den bijnaam heeft van „de schuchtere maagd van Chicago". Mac Cormick, een miljonair uit Cardiff, was de eerste man naar wien zij de oogen durfde opstaan. Veel verder kwam zij evenwel niet. De huwelijksplechtigheid werd tot zesmaal toe voorbereid, maar telken male vlak voor het sacramentele „ja", verzocht Mary Baker haar aanstaanden gemaal om een kort uitstel. Den zesden keer was Mac Cormick het speletje moe, en bedankte voor de eer. Ook verscheidene andere pretendenden zijn niet gelukkiger geweest. Zoodat het zeer de vraag is, of koning Boris slagen zal. Misschien echter oefent de troon van Roemenië op Miss Baker wel zoo veel invloed uit, dat zij thans haar schuchterheid zal weten te overwinnen . . .

nog eens nauwkeurig bekeek, en opmerkte dat de voorzijde zoo glad was als een spiegel, schoten mij plotseling die tooverspiegels van de oude Grieken in de gedachte. Opeens begreep ik, dat het plaatje inderdaad het geheim bevatte. Ik plaatste het in een bepaalden stand in de zon, liet het terugkaatsende licht op een vel wit papier vallen en werkelijk, het resultaat was precies wat ik had verwacht. Midden in het ovale lichtvlak herkende ik duidelijk vijf Japansche woordbeelden.

„Toevallig was ik in het bezit van een oude Japansche dictionnaire, die ik eens met een partijtje andere boeken op een verkoop gekocht had. Het was nu niet moeilijk om de vijf woorden te ontcijferen. Het orakel zei letterlijk — hier keek mijn vriend Mr. Bodribb ondeugend aan — „Parels in pomp Joks plein". Het was natuurlijk duidelijk dat het Coks-plein werd bedoeld. Dat klopte precies met de feiten, want zooals Mr. Bodribb ons vertelde, was Uyenishi op den avond van den moord dien kant heengevlucht, en daar de zwengel van de pomp is verwijderd en het gat zóó hoog zit, dat kinderen er niet bij kunnen, bood ze een goede gelegenheid om de parels erin te verbergen . . .

Een oogenblik dacht ik erover, om me direct te gaan overtuigen, maar ik vond het voor Miss Bonney wel aardig, als ze zelf de parels te voorschijn zou halen. Natuurlijk durfde ik geen voorloopig onderzoek in te stellen, want ik wist, dat ik steeds door die kerels in de gaten werd gehouden. En hiermee is de geschiedenis van het interview met het orakel ten einde," besloot mijn vriend . . .

Onze schoorsteenmantel is een waar museum van allerlei

Een monster-hagedis in Artis.

„Artis" te Amsterdam is sinds eenigen tijd een zeer merkwaardige aanwinst rijker, een unicum van zeer groote wetenschappelijke waarde, n.l. een monster-hagedis van drie meter lengte. Het is het eerste exemplaar, dat levend in Europa is gearriveerd. — Een foto van het dier met zijn oppasser.

overwinningstroofeën, geschenken van dankbare cliënten. Onder andere staat er ook een doosje op met een zittenden Boeddha op het deksel. De vroegere eigenaresse durfde het niet in huis te houden, maar zijn bezit is thans niet langer een bedreiging voor het leven van zijn eigenaar, al kijken de oogen van den Boeddha nog even valsch-loerend. Zijn geheim is ontsluit, zijn glorie verdwenen . . .

(Vrij naar het Engelsch)

October — Wijnmaand.

Onze correspondent in Duitschland zond ons de drie hierboven gereproduceerde foto's, aardige snap shots door hem tijdens den oogst in de wijnbergen gemaakt.

DE TOORTS

DOOR I. C. JOYE

VERTAALD DOOR DICKY WAFELBAKKER

16)

Het lezen van onze feuilletons nog aantrekkelijker gemaakt.

Hoewel ons herhaaldelijk uit brieven van abonnees blijkt, dat de thans loopende vervolgvragen „De Toorts” en „Het Goud der Nevelbergen”, buitengewoon in den smaak vallen, hebben wij toch gemeend, de lectuur ervan voor velen nog aangenamer te kunnen maken. Daarom zullen wij, te beginnen in dit nummer, in ieder vervolg een of meer woorden of lettergrepen verkeerd plaatsen. Dit verkeerd-plaatsen kan bestaan uit: het op den kop zetten der letters, het gebruiken van een verkeerd (vet) type, of het twee maal achter elkaar plaatsen van eenzelfde woord. Leest men nu onze feuilletons in de volgorde als waarin wij ze plaatsen (dus eerst „De Toorts” en dan „Het Goud der Nevelbergen”) en noteert men onder het lezen de verkeerde woorden of lettergrepen, dan heeft men na vier weken in de juiste volgorde een aantal lettergrepen en woorden, die tezamen een samenhangende zin vormen. Onder hen, die dezen zin (leest per briefkaart) aan ons inzenden binnen een week nadat hij compleet is, hetgeen wij nog nader in „Panorama” zullen bekend maken, verloten wij een prijs van f 10.—; twee van f 5.— en vier van f 2.50. Dus nu aan het lezen en ... geld verdienen!

Het was een heel eigenaardige toestand, en toen Tilda zich een uur later naar haar betrekking spoedde, vroeg ze zich onwillekeurig af, of Madame Milange, wanneer ze geweten had, dat zij de dochter van William en Emma Sharp was, en niet het kind van een van hun kennissen, zich óók op zulk een vriendelijke manier tegenover haar had gedragen.

Eensklaps kreeg ze er een ontzettend verlangen naar de oudere vrouw de volle waarheid te kunnen vertellen. Ze nam zich dan ook voor, te probeeren haar ouders ervan te overtuigen, dat het het beste was, hun meesteres alles omtrent haar te vertellen.

En waarom zou verdere geheimhouding verlangd kunnen worden? Tilda kon zich moeilijk voorstellen, dat bedienden, die al zoo lang in eenzelfde betrekking waren, ontslagen zouden worden, omdat ze er voor uitkwamen een kind te hebben.

Den volgenden keer, dat Tilda een bezoek zou brengen aan de keuken van No. 20, Crown Mansions, moest dit onderwerp te berde worden gebracht.

Nu moest ze weer aan haar werk denken. Daar lag het blauwgeverfde, vroolijk uitzierende gebouw reeds voor haar; doch toen Tilda binnentrad, maakte eensklaps een onverklaarbaar gevoel van angst zich van haar meester. Ze kreeg het verlangen om terug te gaan en nooit meer in deze buurt te komen ...

Als slechts een beschermengel of de een of andere goede geest haar had kunnen tegenhouden, oh, hoe heel anders was alles dan geloopen ...

Een gelukkig uur.

Toen Tilda zich verkleed had, liep ze regelrecht naar het balkon, waar ze Lucy reeds op haar post aantrof, die met een ontevreden blik in haar oogen tot haar zei:

„Nu, jij bent ook een prachtstuk!”

„Daarvan ben ik heilig overtuigd,” zei Tilda. „Ik zou echter graag willen weten, wat ik volgens jou gedaan heb?”

„Gedaan? Nee, daar gaat het niet om. Ik ben boos, om hetgeen je gelaten hebt. Het is heel aardig en hartelijk van je, om je verliefden vriend heelemaal niet te vertellen, dat je vanmiddag vrij hadt. De stumperd kwam hier aanzetten en werd bleek van teleurstelling. Ik wil je wel vertellen, dat jij totaal niet zoo'n goeden man verdient.”

„Lucy, beste kind, je neemt het heele geval heusch veel te tragisch op. Om te beginnen heb ik heelemaal geen „verliefden vriend”, en ten tweede, wanneer je het soms over mijnheer Robb hebt ...”

„Natuurlijk praat ik over hem. Over wien zou ik het anders hebben?”

„Vind je het noodig te veronderstellen, omdat mijnheer Robb nu toevallig eens een paar keer een film kwam kijken, dat hij dat voor de rest van zijn leven moet blijven doen?”

„Vertel nu niet zulk een onzin. Je weet zelf maar al te goed, dat hij gek op je is. En toen ik hem vanmiddag vertelde, dat je vrij was, zag hij er even zielig uit als het doorgezaagde weesmeisje. Die arme kerel! Ik had heusch op een gegeven oogenblik een bijna onweersaanbare behoefte naast hem te gaan zitten en tegen hem te zeggen: „Beste man, kun je niet op mij verliefd worden? Ik zou een betere vrouw voor je zijn dan ...” Oh, kijk, daar is hij al.”

En het was volkomen waar. Door de draaideuren trad de „reiziger in laken” binnen. Zooals gewoonlijk knikte hij Lucy vriendelijk toe, en toen had hij de brutaliteit zijn hand door Tilda's arm te steken en

haar mee te nemen naar de plaats op de achterste rij. „Wat is je bedoeling hiermee geweest?” vroeg hij op bijna strengen toon.

„Mijn bedoeling?” Ze slaagde er in de meest onschuldige uitdrukking in haar mooie, blauwe oogen te brengen.

„Om me niet te vertellen, dat je vanmiddag vrij hadt?”

„Daaraan heb ik heelemaal niet gedacht. Bovendien is het volstrekt niet de gewoonte tegenover bezoekers ...”

„Bezoekers ... wat hebben die er mee te maken! Ik spreek over den man, die van je houdt ... Waarom heb je hem niet verteld, dat je afwezig zou zijn?”

„Hoe kon ik dat, terwijl ...”

„Tilda, doe je nu niet anders voor dan je bent. Na gisterenavond mag dit niet meer. Dat is afgelopen.”

„Nu moet ik je alleen laten ... tenminste voor enkele oogenblikken,” zei Tilda verleidelijk lachend.

„Ik zal dien twee dikken menschen daar even hun plaatsen aanwijzen.”

„Goed, kindje, maar kom dan heel gauw weer terug; want je kunt je eenvoudig niet indenken, hoe ontzettend ik naar je bijzijn verlang.”

Tilda kon zich niet herinneren, ooit in haar leven zooiets verrukkelijks gehoord te hebben. Het kwam

Annie v. d. Lugt Melsert-van Ses

als „Dorina” in „Vaarwel Jeugd” van Sandro Camasio en Nino Oxilia, dat door het Rotterdamsch Hofstad Tooneel voor het voetlicht wordt gebracht.

haar voor, alsof haar hart opsprong van geluk. Hierdoor geleidde ze de twee massieve bezoekers op zulk een innemende, bekoorlijke wijze naar de twee stevigste zitplaatsen, dat ze haar ieder een footje van een penny gaven.

Toen Tilda naar de geldstukken keek, besloot ze als ze thuis was, hierin gaatjes te boren, en ze om haar hals te dragen als herinnering aan dezen avond ...

Het liep heel druk in de bioscoop en Tilda was niet vrij, voordat zoo goed als iedere plaats (behalve gelukkig die naast den reiziger in laken) ingenomen was.

Roland had namelijk aan de kas twee biljetten gekocht, zoodat hij den heelen avond de beschikking over een tweede plaats zou kunnen houden.

Toen het donker in de zaal werd, en de toortsmeisjes voor het oogenblik vrij waren, nam ze op Rolands verzoek naast hem plaats en stond hem toe haar handje in de zijne te houden. Ze moest zich eerlijk bekennen, dat ze het heerlijk vond zoo dicht bij hem te zijn en zijn hand om de hare te voelen.

„Welk een heerlijken tijd moet die gemaskerde ontdekkingsreiziger gehad hebben,” merkte Tilda op, toen een der beelden op het witte doek het beklimmen van reusachtige ijsbergen weergaf.

„Wij zullen het even prettig hebben, als we samen op onze huwelijksreis zijn, liefste,” fluisterde Roland dicht bij haar oor.

Tilda antwoordde hierop niets, om de eenvoudige reden, dat ze niet wist, wat ze zeggen moest.

Hij was verliefd op haar ... hoewel hij haar niet gevraagd had met hem te trouwen ... en nu praatte hij over huwelijksreizen.

Zonder twijfel waren reizigers buitengewoon inconventioneel aangelegd.

„Heb je gehoord, wat ik zoeven zei?” vroeg Roland na eenig stilzwijgen.

„Ja ... ja ... ik geloof van wel.”

„Waarom geef je me dan geen antwoord?”

„Omdat ik niets anders kan zeggen, dan dat ik vind, dat je heel hard van stapel loopt. We hebben elkaar slechts ...”

„Lieveling, vertel me alsjeblieft niet, hoe lang of hoe kort we elkaar gekend hebben. Dat heeft er volstrekt niets mee te maken ... niettegenstaande het mij voorkomt, alsof ik nooit iemand anders dan jou alleen gekend heb. Ben je echter heelemaal vergeten, dat ik je een poosje geleden vertelde, dat wanneer ik eenmaal van iemand houd, ik dat voor mijn geheele verdere leven doe? Wij zullen hierover echter vanavond wel verder redeneeren, wanneer ik je naar huis breng. Ik zal straks op je wachten.”

Tilda knikte, doch toen herinnerde ze zich eensklaps, dat ze zich na de voorstelling bij den heer Gardine moest vertoonen.

„Ik geloof, dat het beter is, als je vanavond niet wacht,” zei ze op fluisterenden toon.

„Waarom niet?”

„Omdat ik, wanneer al de menschen vertrokken zijn, even bij den directeur moet komen. Ik weet waarom het gaat: hij wil me natuurlijk de betrekking van pianiste aanbieden, maar ik denk er niet over die aan te nemen. Daar ik van tevoren niet kan weten, hoe lang het onderhoud zal duren, geloof ik, dat het het beste is, als je maar naar huis gaat.”

„Zoo, vind je dat? Dank je wel voor de mededeeling.”

Er klonk een plagende klank in Rolands stem en toen Tilda haar hoofdje naar hem toewendde, om hem in de duisternis beter te kunnen zien, gebeurde het plotseling, dat zijn gezicht zoo dicht bij het hare kwam, dat het onvermijdelijk was, dat hun lippen elkander beroerden. Dit geschiedde dan ook, en het is nog niet na te gaan, hoe lang deze kus geduurd zou hebben, als niet eensklaps de draaideuren geopend waren en een late bezoeker was binnengekomen.

Tilda stond onmiddellijk op en zei op beleefden, teleurgestelden toon:

„Ik ben bang, dat er geen enkele plaats meer vrij is.”

„Oh, zeg dat alsjeblieft niet, juffrouw. Ik ben mank, en het is een heel werkje voor me geweest al die trappen te klimmen.” Toen de oude man deze verzuchting slaakte, keek hij Tilda met smeekende blikken aan.

„Het spijt me heel erg, maar ik geloof niet ...”

„Oh, juffrouw, kijk eens hier. Op den hoek van de laatste rij is nog een zitplaats over. Ziet u wel?” Bij deze woorden wees de bezoeker op het stoeltje, dat Tilda kort te voren verlaten had ... de plaats, welke door Roland betaald was.

Tilda aarzelde even, en terwijl ze dit deed, begon haar goede hart te spreken.

„Wilt u misschien dezen kant uitkomen?” vroeg ze, terwijl ze hem met haar toorts bijlichtte. Toen ze de plaats bereikten, waar Roland zat, zei ze op beleefden, zakelijken toon: „Neem me niet kwalijk, mijnheer, ik weet, dat deze plaats ook aan u toebehoort. Deze heer is echter mank en heeft een heel eind geloopt om de film te zien. Vindt u misschien goed, dat hij hier gaat zitten?”

Wat moest Roland doen? Daar dit verzoek werd gedaan door het meisje, dat hij liefhad, bleef hem niets anders over, dan hieraan te voldoen.

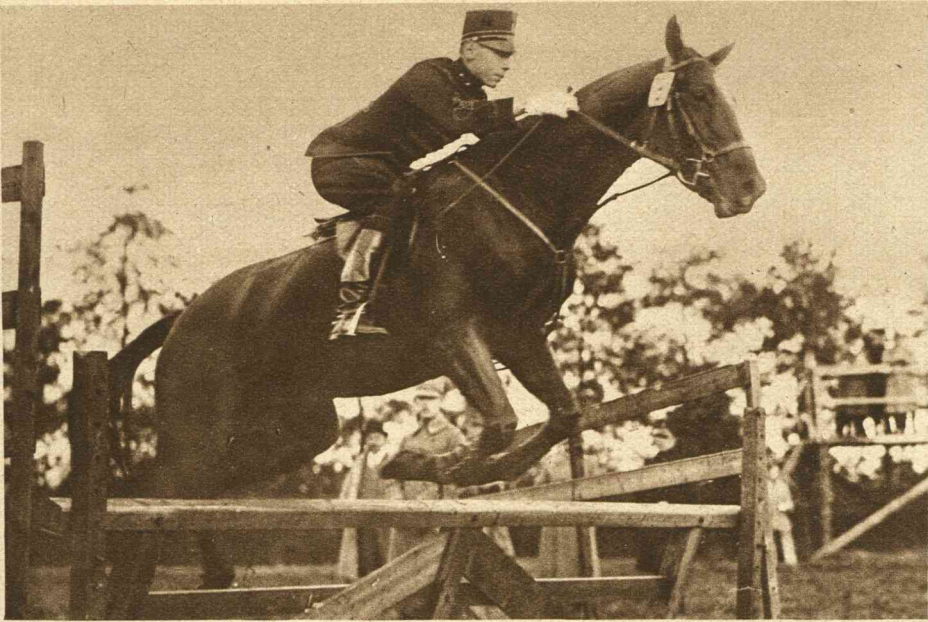
Arme reiziger in laken! Hij was nu genoodzaakt naast een ouden heer te zitten, die hem voortdurend hinderde met alle mogelijke opmerkingen over den gemaskerden ontdekkingsreiziger, terwijl de jonge vrouw, die hij aanbad, tegen de balustrade geleund stond.

Het was zonder twijfel een heel harde bestiering van het lot. En nog vreeselijker was het voor Roland, dat toen de menschen het theater verlieten, hij geen gelegenheid meer kon vinden een woord met Tilda te wisselen, want ze was druk bezig een vader en moeder met een talrijk kroost behulpzaam te zijn bij het zoeken naar een geldstukje, dat onder een der banken terecht moest zijn gekomen.

Maar wat kwam het er ook eigenlijk op aan, daar ze weldra weer samen in een taxi zouden zitten? Niettegenstaande Tilda Roland verzocht had, niet op haar te wachten, was hij volstrekt niet van plan haar bevel te gehoorzamen.

(Wordt vervolgd)

HET SPORT-PANORAMA

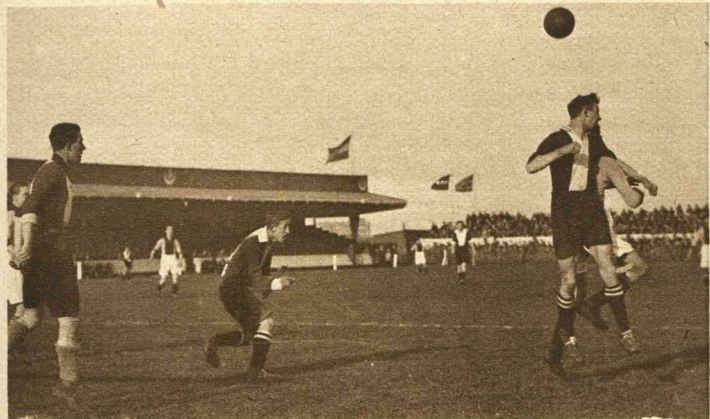
De hippische voorbereiding voor de a.s. Olympiade

Te Amersfoort zijn verleden week z.g. „military's" gehouden, waarbij de keuze werd vastgesteld der paarden die op de in 1928 te houden Olympiade zullen uitkomen. — Een snap shot van luitenant B. Hasselman op R. P. 26.

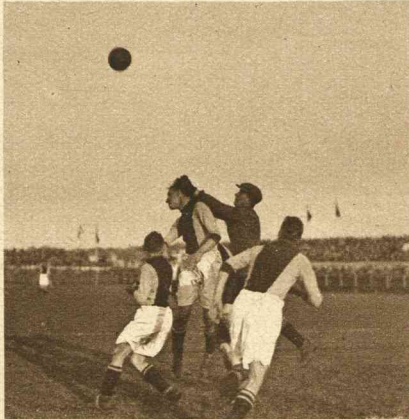
Nederland—Duitsland

Het Nederlandsche elftal, zooals het tegen Duitsland op 31 October zal uitkomen en zooals het de vorige week tegen Sparta te Rotterdam gelijk speelde (2—2).

Ajax—V.U.C. 1—1

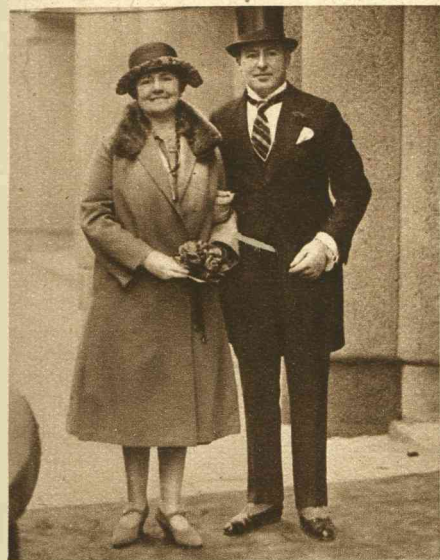
Van dezen Zondag l.l. op het Ajax-terrein te Amsterdam gespeelden wedstrijd geven wij hierboven een tweetal snap shots. Links: een spelmoment voor het doel van V.U.C. Rechts: de Ajax-doelverdediger de Boer in actie.

Z.V.V.—Kampong 3—1

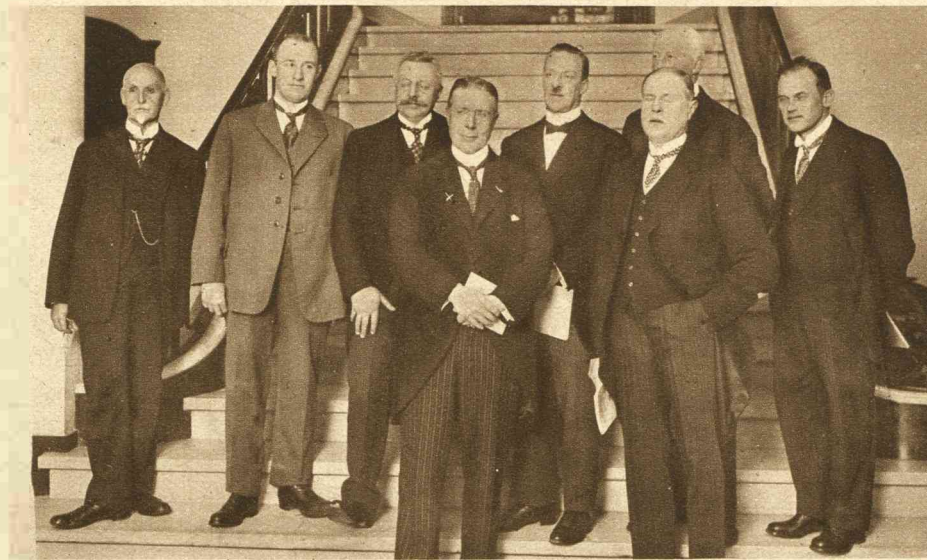
Een moment uit dezen wedstrijd, welke 24 dezer te Zaandam plaats had en door de Zaandammers met 3—1 werd gewonnen.

Van Heinde en Verre

Een huwelijk in de tooneelwereld

De vorige week werden op het Stadhuis te Amsterdam de bekende tooneelspeelster Rika Hopper en de acteur Jac. van Hoven in den echt verbonden. — Het jonge paar voor het Stadhuis.

Carolus Clusius herdacht

Ter herdenking van het feit, dat de bekende geleerde Carolus Clusius vóór 400 jaar werd geboren, is Dinsdagmiddag in de Lakenhal te Leiden een herinneringstentoonstelling geopend. Het bestuur met den burgemeester van Leiden, Jhr. de Gijsselaar (x), poseert voor onzen fotograaf.

Een halsbrekend karwei

Met welk een verbazende moeilijkheden het wasschen der ramen van de Haagsche „Bijenkorf" gepaard gaat, ziet men duidelijk op deze foto. Bij een dergelijk werk mag men wel geen last van duizeligheid hebben!

Het Nederlandsche comité voor bestrijding der Rheumatiek geïnstalleerd

Zaterdagmiddag l.l. had in de groote aula van het Koloniaal Instituut te Amsterdam in tegenwoordigheid van talrijke geleerden uit het binnen- en buitenland de plechtige installatie plaats van het Nederlandsch Comité voor Rheumatiekbestrijding. Deze gebeurtenis staat in verband met de actie, welke thans in verschillende landen wordt gevoerd tegen deze ziekte. Uit het comité heeft zich een vereeniging geconstitueerd, die ten doel heeft de rheumatiekbestrijding tot een volksbeweging te maken. — Op onze foto ziet men zittend van links naar rechts de heeren: prof. dr. H. Aldershoff (secr. Gezondheidscongres, Utrecht), prof. J. van Lochem (hoogleraar in de Hygiëne te Amsterdam), dr. A. Krebs (Aken), dr. R. Fortescue Fox (Londen, voorz. van het Intern. Comité), mr. M. W. F. Treub (voorz. van het Nederlandsch Comité), dr. J. Alison Glover (vertegenwoordiger van het Engelsche ministerie voor Volksgezondheid), dr. Van Eden (medisch adviseur R.V.B.), dr. J. van Brémen (secr.), Jan van Zutphen, dr. D. Klinkert en Jhr. mr. L. H. van Lennep.

ONZE DAMES=RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Onze kleine gebreken:

Een van de meest voorkomende vrouwelijke gebreken is . . . de zucht tot martelaarschap.

Als het daar zoo zwart-op-wit staat, denkt menigeen: „nou ja — dat kan wel, maar ik doe toch niet zoo . . .”

Het merkwaardige hiervan is, dat zij, die zich wel hieraan schuldig maken, een van de eersten zijn, om dit te zeggen.

Dat komt, omdat vrijwel niemand, die aanleg-tot-martelaarschap vertoont, zich hiervan bewust is.

Wat is nu eigenlijk zucht-tot-martelaarschap? Dat is, als een echtgenoot een uitgang voorstelt en moeder de vrouw zegt met een nauwelijks bedwongen zucht: „Och nee — laten we dat nu maar niet doen — ik heb trouwens geen tijd, er is hier altijd zoo'n massa te doen . . . maar ga jullie gerust hoor! als jullie maar plezier hebt, ben ik allang tevreden . . .”

Er zijn een onnoemelijk groot aantal vrouwen, die zich voortdurend beklagen, „dat zij nooit eens iets hebben”, doch als de gelegenheid zich voordoet, zijn zij met geen stokken te bewegen om te genieten, hetgeen zij voorgaven zoo bitter te missen . . .

Het merendeel der vrouwen heeft onbewust een hunkerend verlangen naar sympathie, naar medelijden en bescherming, (ook als er niets te beschermen of te beklagen valt!).

En het is dit ingeschapen, nimmer rustend verlangen, dat haar somtijds parten speelt. Het opwindende gevoel slavin te zijn van onverbidde omstandigheden (in den vorm van een veeleischenden man en lastige kinderen) moet in menig vlak en gebeurloos vrouwenleven de plaats innemen van de zoo noode ontbeerde romantiek.

Maar — het is een gevaarlijk spelletje. De huisvrouw, die altoos voor slachtoffer speelt, zal in den beginne in staat zijn de aandacht en het medelijden van de gezinsleden op zich te vestigen. Het zal echter niet zoo heel lang duren of de opgroeiende kinderen zullen in meedogenlooze, scherpe critiek schouderophalend zeggen: „Als moeder er geen zin in heeft — dan moet ze maar thuis blijven hoor, het is haar eigen schuld als ze ook nooit eens wat heeft.” En er is niet eens zoo heel veel toe nodig om tot quantité negligeeable te worden gestempeld door de voortvarende jeugd, die in een gezond egoïsme al wat ziekelijk en overdreven is, van zich afschudt.

Er is niets geen verdienste in het slachtoffer-spelen en — in de meeste gevallen moeten we onszelf eerlijk bekenen, dat het óók wel anders had gekund!

Gevleugelde Woorden.

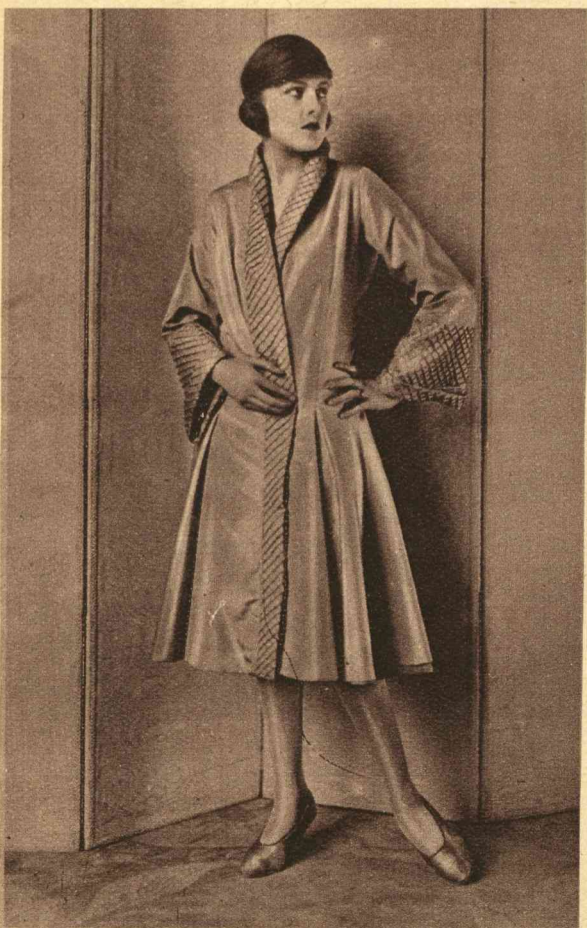
Non curator, qui curat betekent: Hij, die over allerlei dingen tobt, vindt geen genezing.

Non olet betekent: Geld stinkt niet.

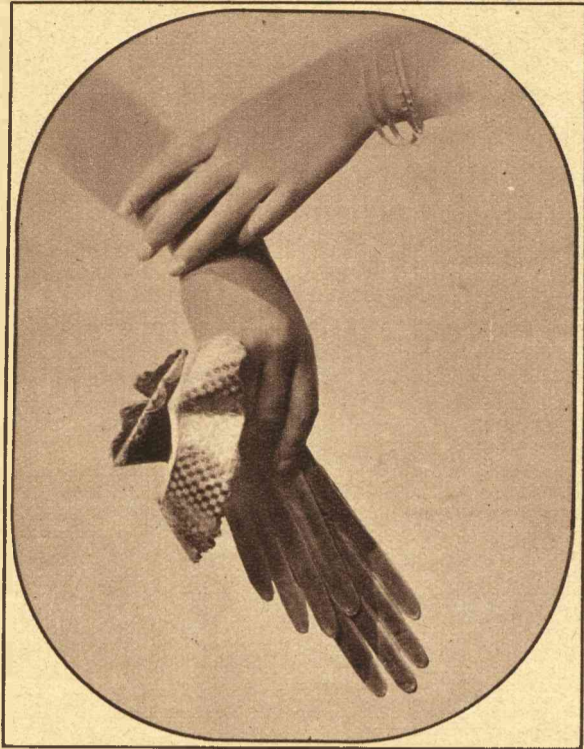
Ora et labora betekent: Bid en Werk.

Phenix of Phoenix is een Egyptische wondervogel.

Pia vota betekent: Vrome wenschen.

Mantel van bois de rose tafzijde met ruitgarneering in stiksels.

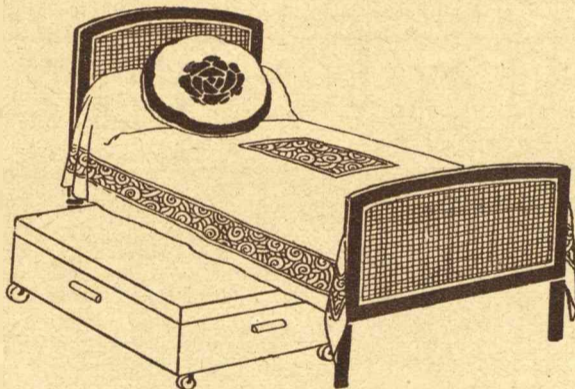
Beige handschoenen met beige en wit gevlochten kappen.

Een practisch idee.

Voor hen, die over weinig ruimte hebben te beschikken, is het bovenstaande idee, dat practisch en heel goed uitvoerbaar is, de aangewezen weg om kapstokken, kasten e.d. te vervangen.

Een stevige, platte houten kist, liefst van een slot voorzien, wordt in letterlijken zin „aan het rollen gebracht”.

Aan de vier hoeken wordt n.l. een rolletje aange-

bracht zoals men onder fauteuils of bedden vaak vindt.

Natuurlijk kan men zelf met ripolin de kist zoo fraai mogelijk beschilderen of met cretonne overtrekken.

Het eerste lijkt ons vanwege het stof, dat zich bij voorkeur onder de bedden ophoopt, practischer dan het tweede.

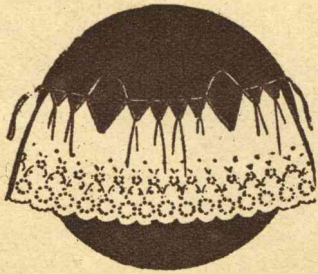
De kist moet aan vier zijden een stevig handvat hebben, waaraan men het ding naar zich toe kan trekken.

Voorts verdient het aanbeveling, in de kist óf een losse bovenbak te laten maken, zooals in een koffer, óf om er door middel van schotjes afdeelingen in te laten aanbrengen, zoodat niet blouses, japonnen en snuisterijen bij iedere trekbeweging wild door elkaar komen te liggen.

Voor hen, die als betalend logé of anderszins bij vreemden inwonen en zich vaak met een hokje van een slaapkamertje-met-een-kast-aan-het-andere-einde-van-de-gang moeten behelpen, heusch geen onverdienstelijk idee!

Wat is dit?

Dit is een dot van een schortje voor een klein meisje. Het is belachelijk gemakkelijk te maken. Men neemt een strook borduursel van de gewenschte breedte en knipt van boven zoo-

veel tanden of punten als noodig zijn om de breedte gelijk te verdeelen. Deze punten worden met gekleurd waschbaar lint of met een schuin geknipt biesje gekleurde katoenen voile gepaspeld. Schouderbandjes en strikje van achteren worden van hetzelfde lint of dezelfde voile vervaardigd.

Zorg voor onze gezondheid.

Koude voetbaden.

Koude voetbaden mogen nooit langer dan 2 minuten duren, waarna ze ter dege afgedroogd en gewreven moeten worden. Hierna begeeft men zich te bed, waarvan het voeteneinde verwarmd moet zijn.

Zand- en modderbaden.

Deze zijn vooral bij jicht en reumatiek uitstekend.

Verbranden van de mondholte.

Heeft men de mondholte verbrand, dan slurpt men eenigen tijd achter elkaar dikken, zuren, kouden room.

Transpireeren in de oksels.

Middelen hiertegen zijn:

In de eerste plaats de armsgaten dieper uitsnijden. Dan de oksels bestrooien met rijstemeel. Idem met talk. Wasschen met verdund salicylzuur. Bestrooien met salicylpoeder. Wasschen met gal- of tanninezeep.

Open handen.

Open handen bij de wasch worden voorkomen, als men eenige dagen te voren de handen inwrijft met een slappe oplossing van schellak in spiritus.

Drift.

Heeft men zich hevig opgewonden, dan moet men onmiddellijk daarna noch voedsel noch alcohol tot zich nemen; het gebruik van sodawater of bruispoeder is daarentegen zeer aan te bevelen.

Het afwennen van rooken.

Dit wordt vergemakkelijkt door het gebruik van veel appels.

Recepten.

Flensjes.

Benodigd: ½ L. melk, 1½ ons bloem, 2 eieren, iets zout, plantenboter of delfia of reuzel.

Bereiding: Doe de bloem in een kom, maak er een kuiltje in en breek hierin de eieren. Roer van uit het midden alles tot een dik beslag, roer er goed de kluitjes uit en voeg langzamerhand de melk en iets zout toe. Smelt in een flensjeskoekenpan een stukje boter, doe wat van het beslag er in en bak het flensje eerst aan den eenen kant lichtbruin, keer het met een mes, bak het ook aan den anderen kant bruin en doe het flensje op over een omgekeerd schoteltje op een ronde schaal.

Rijnwijnvla.

Benodigd: 6 eieren, 2 dL. rijnwijn, 2 citroenen, nl. het sap van beide en de schil van één, 150 gram suiker.

Bereiding: Klop de eierdooiers 10 minuten in een pan met suiker, voeg daarna het citroensap, de schil en den wijn toe. Plaats deze pan in een andere, waarin water kookt. Klop de vla zoolang tot zij den lepel bedekt. Laat haar koelen en garneer ze met het stijfgeklopte eiwit der zes eieren.

Dansjurk van crepe satin met ruimen overrok van gouden kant en paariën borduursel op de taille.

HET GOUD DER NEVELBERGEN

Een roman uit Canada door Emil Droonberg

Geautoriseerde vertaling door

J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

39)

Simpson verweerde zich niet, stelde ook geen vragen, maar verwonderde zich in een zeer onbestemden vorm, over hetgeen er nu met hem ging gebeuren, toen de Indiaan begon met hem van het huis weg te voeren of liever weg te slepen.

Wat moest dat beteekenen? Wilde Takini hem uit vrees voor den vloek van het goud, waaraan toch slechts zoo'n domkop kon gelooven, zoover mogelijk van het huis wegvoeren, om hem ergens in de sneeuw te laten? Het zag er geheel naar uit, want hij bracht hem om het huis heen naar het einde van het dorp — een bijna eindeloze afstand, naar het Simpson-toescheen.

Hier hield hij halt voor een blokhut, die zich in het half donker als een scherp omlijnde, zwarte schaduw van het witte sneeuwdek afteekende. Voor de deur lag opgehoopte jachtsneeuw, waar men eerst doorheen moest waden. Toen schoof de Indiaan den houten grendel van de deur en stiet haar open.

Daar binnen was het volmaakt donker en koud en Simpson voelde nog slechts, hoe hij opzijgedrongen en op een legerstede werd neergedrukt. Dat er nog eenige vellen over hem uitgespreid werden, bemerkte hij ternauwernood meer, want hij geraakte dadelijk in een half bewustelozen toestand.

In een dolle, gruwelijk fantastische verwarring, doorleefde hij nog eens al zijn vreeselijke avonturen, van dagen vol honger en bovenmenselijke inspanning en de nog afgrijselijker nachten, sinds zijn vlucht uit de goudkloof; de nachten in de onbeschrijflijke eenzaamheid, die tot waanzin voerde, waarin de gestalte van den vermoorde met hem aan het vuur zat, — of, wanneer het hout daartoe ontbrak en de vorst door zijn dekens heen zijn leden verstijfde, wist hij hem achter zich zitten, een huivering van afgrijzen vervulde hem dan, zijn haren rezen te berge van angst en hij waagde het niet om te kijken.

Een boschuil? Ja, dat had het nuchtere verstand hem gaarne willen wijsmaken, maar hij wist wel beter, voelde het. Het was geen natuurlijke stem uit de duisternis van het woud, doch het doodsgesteun van zijn metgezel, zooals hij het gehoord had, toen hij hem zijn mes in den rug stak en het donkere bloed over zijn handen spatte.

Toen Simpson uit een banger slaap, die aan bewusteloosheid deed denken, weer ontwaakte, was het vertrek door een vuur verlicht, dat in een bouwvalligen haard van leem en steenen brandde en er heerschte een draaglijke temperatuur. Bij zijn legerstede stond een Indiaan, die hem een kom aanbood waaruit grijze wolkjes damp opstegen, die een krachtigen geur van het een of ander stoofsel verspreidden.

Simpson had een flauwe herinnering, dat Takini reeds eenmaal in den nacht, of nog 's avonds, bij hem geweest was en hem voedsel had toegereikt. Hij had daar iets van gebruikt en was daarna in een betrekkelijk rustigen slaap verzonken. Ook nu at hij een beetje en beduidde den Indiaan, die geen Engelsch verstond, de rest op den haard te zetten. Zijn zwakke maag was nog niet in staat groote hoeveelheden tot zich te nemen.

Over het geheel gevoelde Simpson zich nog half bewusteloos.

Niet zoozeer door de vreeselijke inspanning van de laatste weken, want hiertoe was het jeugdige, ijzersterke lichaam wel getraind, maar veel meer door de omstandigheid, dat hij, na al deze weken onder den vrijen hemel geslapen te hebben, nu voor het eerst weer een nacht in een besloten ruimte en onder een dak had doorgebracht. Hij voelde de lucht in het matig verwarmde vertrek als onaangenaam zwoel, drukkend en den adem benemend.

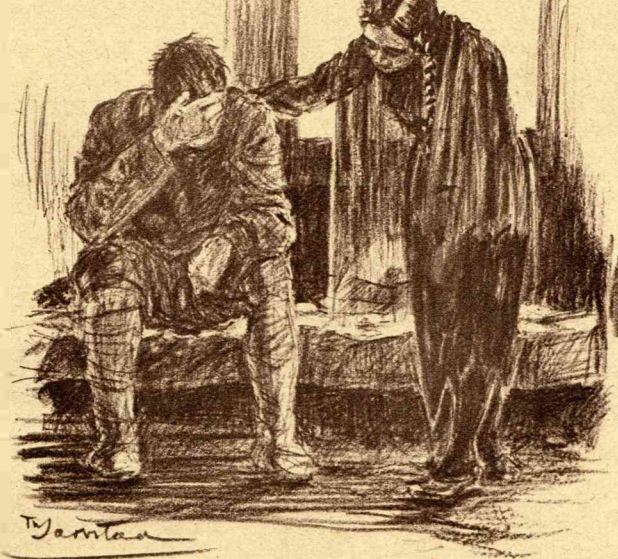
Daarna wierp hij de vellen en dekens af, om zich van zijn legerstede te verheffen. Hij had een verlamende vrees, dat zijn voeten bevroren waren, hoewel hij ze eerst met den ledigen meelzak en later met den buidel van het gedroogde vleesch, zooveel mogelijk beschut had. Des avonds had hij er geen gevoel meer in gehad, zij schenen niet meer aan zijn lichaam vast te zitten. Toen hij ze nu evenwel op den vastgetreden bodem neerzette, deden ze hem wel is waar pijn, doch

het bloed circuleerde er in, alsof er duizend mieren in zaten. Het ergste was niet gebeurd. En dat was zonder twijfel aan de omstandigheid toe te schrijven, dat hij zich al die weken, waarvan de laatste in 't steeds kouder wordende winterweer, voortdurend in de vrije natuur had opgehouden. Wanneer hij de nachten in een tent of zelfs in een huis had doorgebracht, dan zouden zijn voeten reddeloos verloren zijn geweest. Het was toch al een wonder, dat dit niet gebeurd was.

Hij was gerustgesteld door dit onderzoek, al was hij ook nog altijd zwak van het lange hongerslijden en de vermoeienissen, waarvan hij de gevolgen pas na een urenlange, ongestoorde nachtrust duidelijk begon te gevoelen. Hij zond den Indiaan met de opdracht uit hem dat deel van zijn uitrusting te brengen, dat hij indertijd, voordat hij naar het Noorden opbrak, had achtergelaten. Hij voelde er behoefte aan, om zich, zoover zijn middelen het hem veroorloofden, weer tot een beschaafd mensch te maken. Den man, bij wien hij zijn overtollige uitrusting had achtergelaten, kende hij. Hij had hem vroeger in Takini's huis gezien.

Toen de Indiaan nu de hut verliet, zag Simpson door de deur, die openging, dat de morgen al tamelijk ver was voortgeschreden, want de sneeuw zond den weerschijs van een droevig daglicht naar binnen.

Hij keek in de hut rond. Zij was uiterst armoedig ingericht en had zeker de bestemming van een soort logeerhuis, waar vreemdelingen een onderkomen vonden, als zij — wat wel is waar slechts zelden voorkwam — de nederzetting voorbij kwamen.

„Dood?” vroeg zij en haar oogen sperden zich wijd open van ontzetting.

Toen de Indiaan met zijn achtergelaten bezittingen terugkwam, begon Simpson direct met zijn uiterlijk op te knappen. De hoopen nuggets, waarmee hij bij zijn vlucht uit de goudkloof zijn zakken had gevuld, waren voor meer dan de helft verdwenen. Hij had het niet durven wagen met zooveel gewicht de stroomvernaauwing te passeeren, terwijl zij op hun heenreis hun pakpaarden verloren hadden. Na een langdurige aarzeling had hij het grootste deel er van op een plaats begraven, waar hij het weer terug kon vinden, als hij met betere voorbereidingen naar de kloof terug zou keeren; iets wat hij zich vast had voorgenomen.

De voorraad kleedingstukken, die hij hier met andere dingen van zijn uitrusting had achtergelaten, was niet groot, maar om niets ter wereld wilde hij er toe overgaan zich die van zijn dooden compagnon toe te eigenen. Daarvoor schrikte hij terug. In geval van nood waren zijn eigen kleeren nog toereikend, om de lompen, die hij aan zijn lijf droeg, tegen stukken te verwisselen, die in allen gevalle beter waren dan deze, al eigenden zij zich ook niet geheel voor het jaargetijde.

Nadat hij zich nog met veel moeite en niet zonder pijn van zijn verwarden baard ontdaan had, strekte hij zich weer op zijn legerstede uit om zijn nog altijd pijnlijke voeten wat meer rust te gunnen en na te denken over de stappen, die hem nu te doen stonden.

Daarin werd hij onderbroken door de komst van Iha/sa, die hem niet verraste, want hij had haar half en half verwacht.

Toen zij de ineengedoken gestalte met aschgrauwe, ingezonken wangen en de oogen, die uit diepe holen glansloos te voorschijn kwamen, aanschouwde, kwam er een uitdrukking van schrik over haar mooi gelaat. Daarna trad zij met haar lenige, zachte panter-

achtige bewegingen op de legerstede toe.

„Vader zegt, jij bent terug,” zei ze opgewonden.

„Heb jij gevonden die kloof?”

Simpson knikte slechts. Hij hield dit voor het best met het oog op de vele vragen, die nu zouden komen en waar hij bang voor was.

„Heb jij het goud?”

Wederom vergenoegde Simpson zich met een hoofdknik.

„Waar mr. Hellwig?” vroeg zij verder en uit haar stem klonk al eenige angst, dat alles niet in orde zou zijn; want het gelaat van den man daar voor haar zag er zoo merkwaardig uit en droeg niets van de triomfeerende uitdrukking, die men toch bij iemand verwacht, die na de overwinning van groote gevaren, een schat gevonden heeft. Dat was de vraag, die Simpson het meest gevreesd had. Hij wist immers, dat zij komen zou, komen moest en had zich daarop voorbereid. Maar toen zij nu tot hem gericht werd, klonk zij hem toch in de ooren, als eens die vreeselijke vraag uit den hemel: „Kaïn, waar is uw broeder Abel?” En hij kon het niet over zich verkrijgen, daarop te antwoorden, zooals die andere het gedaan had: „Ben ik mijn broeders hoeder?”

Hij zweeg, zijn lippen beefden, maar hij vermocht niet te spreken. Het was niet noodig. De uitdrukking van vrees in zijn watergroene oogen, die deed denken aan die van een hond, die de zweep vreest, zeide de Indiaansche genoeg.

„Dood?” vroeg zij en haar oogen sperden zich wijd open van ontzetting.

Zij kreeg wederom geen antwoord, had dit ook niet noodig. Een tijd lang bleef zij onbeweeglijk staan. Toen keerde zij zich naar het vuur, dat door dikke houtblokken gevoed werd, die de ruimte maar matig verlichtten. Het was alsof zij er voor vreesde Simpson onderzoekend in het gelaat te zien. . . .

Plotseling evenwel, zonder eenigen overgang, loste zich de harde spanning in haar trekken op en haar stem klonk vleiend en zacht als het snorren van een poes, toen zij vroeg:

„En gaan wij nu naar Vancouver?”

„Ja,” zeide Simpson.

Het was het eerste woord, dat hij sprak en hij wist, dat hij loog. Wat zou hij met dit Indiaansche meisje in Vancouver, of waar dan ook, aanvangen? Haar huwen en als een squaw-echtgenoot eeuwig gedoemd zijn in de nederigste kringen te leven, terwijl zijn onmetelijke rijkdommen hem den weg tot de hoogste kringen openden? Het beetje goud, dat hij nog bezat, zou hem dit ook in het geheel niet veroorloofd hebben. Het was juist voldoende om een nieuwe expeditie uit te rusten om nog eens naar de goudkloof terug te keeren.

Maar het liet zich aanzien, dat hij op alle manieren de hulp van het jonge meisje zou noodig hebben.

Daarom moest hij haar voorliegen, althans voorloopig paaien!

„Wanneer gaat gaat gij en ik?” drong zij aan en haar oogen fonkelden van wilden levenshonger.

Simpson maakte met zijn hand een beweging van twijfel.

„Binnen een week of twee. Als ik weer op krachten ben. Overigens — hoe staat het met Collins en de rest van de bende?”

Iha/sa trok de schouders op.

„Verdwenen. Niemand heeft hen gezien.”

Een week later kwam Irene Clifford, half en half verwacht door Iha/sa, die haar bericht gezonden had, dat Simpson alleen van de goudkloof teruggekeerd was, plotseling nog op den laten avond met haar hondenslede voor Takini's huis aan.

Zij had een man van de factorij bij zich, die het span in bedwang hield. Geen vrouw had het kunnen wagen, zulk een langen tocht met de wilde dieren alleen te ondernemen. Bovendien zou zij ook ternauwernood in staat geweest zijn, vijftig mijlen ver op haar sneuwschoenen voor de slede heen te loopen om den weg aan te geven. Zoo had zij het grootste deel van den weg op den toboggan zittend, en met een pels tegen de koude beschut, afgelegd en had alleen van tijd tot tijd eenige einden voor den leider uitgelopen om haar stijf geworden ledematen voor bevroren te bewaren.

Zij zag bleek en de anders zoo heldere, levenskrachtige blik in haar oogen scheen als uitgebluscht.

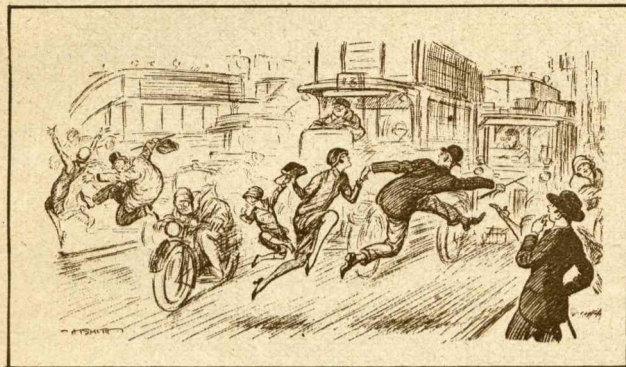
„Wat is er gebeurd?” vroeg zij Iha/sa met bevende stem, toen het vuur in den haard van Takini's kamer en een kop heet aftreksel van gedroogde bladeren het half bevroren bloed in haar aderen weer eenigszins deed circuleeren.

(Wordt vervolgd).

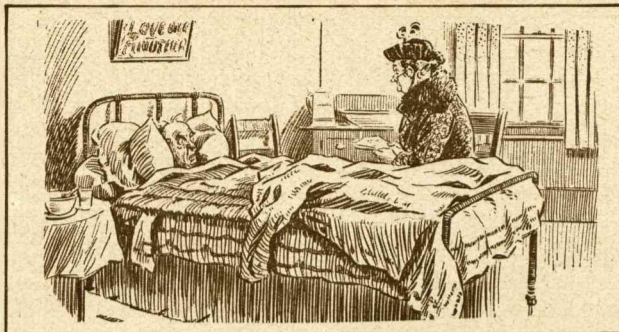
PANDER
6 ZONEN

INLAID LINOLEUM
STAALBOEKEN FRANCO DOOR GEHEEL NEDERLAND

TAPIJT- EN PARKETDESSINS
TEGELDESSINS BADKAMERS
PER MTR
200 BR. **5.55**

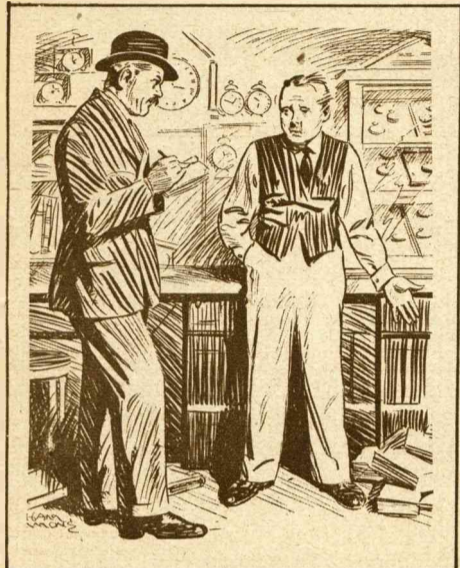
Dansmeester (voetgangers gadeslaand, die den rijweg met levensgevaar overrekenen): „Prachtig! Schitterend! Verscheidene nieuwe ideeën!“

Zuster (haar zieken broer bezoekend): „Ik heb een heel aardigen brief van Luus gekregen. Ze schrijft, dat het haar spijt, dat ze je niet kan komen opzoeken, maar ze hoopt gelegenheid te hebben, om op je begrafenis te komen!“

Slachtoffer (tot boef): „Wil je niet even meegaan naar mijn vrouw om te vertellen, waar mijn salaris is gebleven?“

Detective: „Dus u zegt, dat er tien horloges en twintig ringen zijn verdwenen. Is er anders niets verdwenen?“
Slachtoffer van de inbraak: „Ja, de kerel die ze gestolen heeft!“

HOLLANDS MOLENS

Haast geen krant sla je meer open,
Of je leest geheel ontdaan,
Dat alweer een oude molen
Droef het hoekje om zal gaan.
Als een räs-echt vaderlander
Maak je je hierom bar druk
En je grijpt woest naar je vulpen
Voor een ingezonden stuk.

Talloos vele lieden strijden
Met een waarlijk heilig vuur
Voor behoud dier monumenten
In de Hollandsche natuur.
„Laat het landschap toch z'n molens!“
Propageert men, en terecht . . .
't Is te hopen, dat men daarbij
Niet . . . tegen windmolens vecht.

Stel u voor het Hollandsche landschap,
Van z'n schoonheden bevrijd,
Waar geen paarden voor den ploeg gaan,
Maar de . . . motorploeg slechts rijdt.

't Lustig molenviek-gedraai is
Dan wellicht finaal ten end'
En in plaats van koetjes zie je
Slechts reclames voor Blue Band . . .

Mooie, ouwe, brave molens,
Zullen we jelui misschien
Op het vaderlandsche weiland
In de toekomst niet meer zien?
En verdwijnt ook 't molenaar-tje,
Onze witbestoven vrind? . . .
Die was óók een curiosum,
Want die leefde . . . van den wind!

Och, één troost rest ons, o lezers,
Kunnen wij helaas misschien
't Vroolijk molenvieken-draaien
In ons land dan niet meer zien,
Wel een kleine compensatie
Krijg je toch, want permanent
Zie je alom 't armen-zwaaien
Van den streep-manchet-agent.

J. Cats Jr.

Moeder (zichzelf uit de kaart de toekomst voorspellend): „Ik zie een knappen, blonden man, met een zak met geld in zijn hand . . .“
Dochter: „Dat komt uit! De huisheer is er om de huur!“

VOOR DE JEUGD

DE BERGGEEST.

Eens op een jaar hadden de roofvogels beweerd, dat de nachtegaal hen had uitgelachen; een volgenden keer heette het, dat een groote vlucht zwaluwen met hen had willen vechten, omdat ze met zoo velen waren.

Zoo kwam het, dat de Berggeest ieder jaar, wanneer hij naar de vlakke afdaalde om de trekvogels te waarschuwen, dat de weg vrij was, en hij hen bescherming en hulp waarborgde, nog de grootste moeite had, om zijn belofte te houden. En vandaar al die beschuldigingen en klachten en dat groote wantrouwen. Die toestand griede den Berggeest; daarom ging hij raad vragen aan zijn vriend, den Watergeest, die er, aangezien hij veel reisde, meer van wist dan de andere geesten.

NGEVEER in den tijd, dat de vogels van het Noorden naar het Zuiden trekken en over de hooge bergen vliegen, zat de Geest die over de bergen regeert, te denken over 't zeer strenge verbod, dat hij had uitgevaardigd ten einde deslacting die ieder jaar onder de landverhuizende vogels plaats had, tegen te gaan. Het arendsvolk, dat altijd oproerig was, en de wauwen en de gieren vonden steeds weer een nieuw voorwendsel om ongehoorzaam te zijn.

Die toestand griede den Berggeest; hij ging daarom raad vragen aan z'n vriend den Watergeest.

„Ga dadelijk naar de vlakke,“ zei de Watergeest, „je zult daar een mooie hut vinden, waar twee mannen aan 't werk zijn. Kijk goed, dan zul je het weten!“
En de Watergeest verdween.
„Wat een rare snijboon is dat!“ dacht de goede Berggeest die zelf heel wat beleefder was, als hij iemand raad moest geven.
Toch twijfelde hij er geen oogenblik aan dat de woorden van zijn vriend een goeden raad inhielden, want het was den Geesten streng verboden elkaar voor den gek te houden; hij begaf zich dus op weg. Hij liep uren achtereen en kreeg eindelijk de bewuste hut in 't oog. Hij hoorde een luide, regelmatige ademhaling, die van binnen kwam en opeens verhief zich een windvlaag, die hem bijna omver wierp.
„Heb ik ooit van mijn leven!“ zei de Geest, „wat is daar aan de hand?“
Hij zag werkelijk iets wonderlijks, dat hij nog niet eerder had opgemerkt: de hut ging open en er kwam, met veel lawaai, een kolossale gouden vogel uit, die op het eerste gezicht op een reusachtige ooievaar geleek.
De vogel liep vlug, nauwelijks den grond rakend, daarna verhief hij zich in de lucht, licht en trillend, en vloog pijlsnel weg! Voordat de Geest den tijd had, iets van 't vreemde geval te begrijpen, was hij al in de verte verdwenen. Zijn vlucht was licht, rustig en statig als van een condor! Maar de vleugels van een condor, al was dat nu de grootste roofvogel, waren nooit van zoo'n fantastische grootte, en de Berggeest, die er verstand van had, had nog nooit een condor gezien, die zoo mak was, dat hij twee mannen op zijn rug droeg.
„Och, och!“ mompelde de Geest en hij vroeg dadelijk om uitleg aan zijn vriend, den Wind, die juist voorbij ging.
„Wat moet dat beteekenen?“ vroeg de Geest. „Ik geloof haast dat ik gedroomd heb!“

„Je bedoelt die twee mannen, die op den vogel rijden? Dat zijn een paar vrienden van mij. Wij gaan daarboven samen ter kaapvaart!“

„Als je wist, hoe ik mijn vrienden voor den gek heb gehouden, voordat het mijn vrienden waren! Om je de waarheid te zeggen: het beviel mij heelemaal niet, vreemdelingen in mijn rijk te zien doordringen. Zoolang de wereld bestaat, ben ik oppermachtig in de lucht geweest en alleen de vogels hadden toestemming om er met mij te verblijven. De menschen hebben wel eenige pogingen gewaagd: zij lieten een soort van zeepbel op, een heel groote dan; onderaan was een mand bevestigd, waarin zij zaten. Het was werkelijk heel comisch! Als zij naar den eenen kant wilden vliegen, duwde ik ze naar den anderen kant; en als zij wilden stijgen, dwong ik ze om te dalen. Ik hoop, dat je het begrijpt.“
„Ik begrijp het,“ zei de Geest nadenkend.
„Dat heeft natuurlijk niet lang kunnen duren. Want de menschen ergerden zich zóó, dat zij die vogels uitvonden. Sinds dien tijd zijn wij vrienden geworden. Het overkomt soms wel eens, dat ik mijn lange beenen tus-schen dat toestel steek, om ze een beetje te plagen (je weet dat ik niet altijd even beleefd ben), maar dat grapje komt mij duur te staan, hoor! Maar dat is zeker: al ben ik dan woest en wild, zooals jij beweert, ik heb altijd groote bewondering voor vernuft en moed gehad. Zie maar, hoe ik altijd met de menschen van de zeilschepen doe!“